ATEITIS

Ab 1786
Nr. 1-10

ATEITIS 1911 — 1962

1962 METAI Nr. 1

SAUSIS — JANUARY

★

REDAKCINIAI KOLEKTYVAI:

1. **Rimantas Rudys,** Jonas Račkauskas, Rimantas Repšys, Lilė Tumosaitė, Janina Radvilaitė, Audronė Garbenytė, Jonas Šoliūnas, Algis Urbanavičius ir Dalia Binkytė.

2. **Rimvydas Šliažas,** Aušrelė Skirmuntaitė, Dalia Indreikaitė, Veronika Tijūnėlytė, Petras Kaufmanas, Giedrė Žumbakienė, Jonas Šalčius, Enata Skrupskelytė, Angelė Katelytė.

Šį numerį redagavo pirmasis kolektyvas.

Redakcijos adresas:

ATEITIS — Redakcija
4105 So. Albany Ave.,
Chicago 32, Illinois
Tel. VIrginia 7-7153

Prenumerata metams $5.00
pagal JAV dol. kursą.
Garbės prenumerata metams $10.00
Atskiro numerio kaina 50¢.
Administratorius Vytautas Šoliūnas

Administracijos adresas:

ATEITIS Administracija
5254 So. Trumbull Ave.,
Chicago 32, Illinois

★

LITHUANIAN CATHOLIC YOUTH MAGAZINE

Published monthly, except July and August by the Lithuanian Catholic Youth Association.

„ATEITIS"

5254 South Trumbull Avenue
Chicago 32, Illinois

★

Subscription $5.00 per year
Single copy 50¢.

Second class postage paid at the Chicago Post Office.

★

TURINYS

Redakcijos žodis 1
Juozas Leimonas — **Prof. dr. Juozas Eretas ir jaunimas** . . . 2
Dievas trijų modernių poetų kūryboje 5
Jūratė Juozevičiūtė, Zita Acalinaitė, R. Juozevičiūtė, Rita Jaraitė — **1931 m. MAS žiemos stovykla** 11
Auksė Liulevičiūtė — **Kas yra ateitininkas?** 16
O. B. Audronė — **Mergaitė** (eil.) 16
Jonas Kidykas S.J. — **Nesiduoda ignoruojamas** 18
Jonas Šoliūnas — **Rožės ir sniegas** (eil.) 19
Teresė Pautieniūtė — **Charakterių rūšys** 20
Kazys Jankauskas — **Krintantis sniegas (eil.)** 21
Algis Norvilas — **Žvilgsnis į moksleivių studijinę temą** . . . 22
Gražina Pauliukonytė — **Epilogas** 24
O. B. Audronė — **Kalėdų vygė (eil.)** 25
Arūnas Liulevičius — **Atskleista knyga** (Dr. J. Girniaus „Tauta ir tautinė ištikimybė) 26
Vytenis — **Per prizmę** 27
Įvykiai 28
Kreivos šypsenos 32
Administracijos pranešimai . . . . . viršelio 3 puslapyje

Viršelio pirmame ir ketvirtame puslapyje nuotraukos J. Račkausko.

Iliustracija devintam puslapyje D. Binkytės.

Per administraciją mus pasiekė apačioj spausdinamas atsiliepimas į gruodžio numerio vedamąjį. Redakcija mielai klausosi skirtingos nuomonės ir mielai leidžiasi mokoma, nes ji nelaiko savęs neklaidinga. Ypatingai jai malonu, kad ji iš viso susilaukia atsiliepimų.

POST SCRIPTUM

Jau buvau besiunčiąs laišką, kai atėjo gruodžio "Ateitis". Kaip paprastai, ją tuojpat pasklaidžiau. Pasidžiaugiau gražiu apipavidalinimu. Pasigėrėjau Vytenio „Per prizmę". Jis visada paprastas, kuklus, bet labai ad rem. Tačiau "post scriptum" dingstis buvo Gilvydžio rašinys. Galbūt, kad daugumai "A" skaitytojų jo nesulietuvintos citatos jokios reakcijos nesukels. Man tačiau jos labai nusmelkė. Jei galimos angliškos, lygiai galimos ir lenkiškos, ir rusiškos ir kitokios. Kad angliškai dauguma "A" skaitytojų moka — ne pagrindas. Kai Jakštas su Dovydaičiu "A" pradėjo leist, jos skaitytojų dauguma mokėjo rusiškai, bet leidėjai pasirinko aiškų lietuvišką kelią. Nederėtų "A" iš to iškrypti. "A" gimė, subrendo ir turėjo išlikt **lietuvių** žurnalu, o ne kažkokiu fixtum-mixtum compositum.

Nebuvęs Jaunimo Centre diskusijose dėl kažkurio filmo, negaliu susigaudyt vedamojo turinyje. Tačiau jo įtaigojamo įstatymo neliečiamumo mintis yra ir klaidinga ir pavojinga. Klaidinga, nes skelbia teisinį pozityvizmą, nesuderinamą su krikščioniškąja teisės samprata. Pavojinga, nes neigia demokratijai savigynos teisę. Ir dekalogas sako "Neužmuši". Bet tai nereiškia, kad banditui užpuolus, žmogus, ir galėdamas, neturėtų gintis. Savigynos teisė priklauso asmeniui, bendruomenei, valstybei. Demokratinė bendruomenė ar valstybė, kuri atsisakytų savigynos teisės, pripažindama laisvės priešams laisvę laisvei nužudyti, būtų galima pakaltinti savižudybe. Demokratinės laisvės varžomos bepročiams, nusikaltėliams, net nepilnamečiams. Ar žmonės, kurie pasiryžę laisvę nužudyti, mažiau jai pavojingi už nepilnapročius ar mažamečius? Vokietijoje Hitleris valdžion atėjo pirmiausia dėl to, kad visos Vokietijos partijos kiekvieną įstatymą laikė neliečiamą ir, demokratiją užpuolus, jį nesinaudojo savigynos teise.

Vt. Vt.

Vedamajame buvo kalbama apie demokratijos, o ne valstybės gynimą. Demokratiją mes suprantame visai konkrečiai, kaip asmens pagrindinių teisių garantavimą valstybėje. Mes tuo neteigiame, kad tas teises reikia suteikti visiems, kurie toj pačioj kategorijoj su nepilnamečiais, bepročiais, nusikaltėliais, bet kitaip galvojančiam, ir čia mums atrodo svarbus skirtumas.

Kokia prasmė sukurti gražiai skambančias konstitucijas, jeigu jų nesilaikoma (kaip Rusijoj)? O kas pagaliau nustatys, kieno nuomonė yra priešinga demokratijai, jeigu mes taip lengvai atsisakome abi puses saistančios raidės konstitucijoj? Tie elementai Amerikoj, kurie garsiausiai kovoja prieš komunizmą, daugiausia remia laisvę varžančias priemones. Eidama jų keliu, ši valstybė virs tuo, ką komunistai norėtų iš jos padaryti — diktatūra. Mums tačiau neatrodo, kad, ginant demokratiją nuo jos priešų, reikėtų pačios demokratijos atsisakyti, pamesti tuos idealus, dėl kurių kovojame.

Ką mes pastebėjome po to vakaro Jaunimo Centre, tai buvo mūsų vyresniųjų visiškas nesusigaudymas, su kokio plauko žmonėmis jie turėjo reikalą (kas prieš komunizmą, tas geras!), o mūsų jaunesniųjų ignorancija, kas demokratija ir kad ši demokratija, kurią mes matome aplink save, yra šiame pasaulyje beveik vienintelis dalykas.

Ar mes skelbiame tuo teisinį pozityvizmą? Mums atrodo, kad taisyklė yra svarbi kiekvienam sugyvenimui tarp žmonių. Ar ji rašyta ar nerašyta, turi kas nors būti, kas suvaržo galią ir apsaugo silpnumą. Tai yra civilizuoto pasaulio esmė. Mums šią esmę išreiškia valstybėje demokratinė konstitucija.

Ar demokratija, garantuodama asmens laisvę, pasidaro beginklė? Demokratinis rinkimo būdas yra sąlyga valdžios perėmimui. Perversmas būtų numalšintas visa valstybės jėga. Šiame krašte raktas į valdžią tik gaunamas per rinkimus. Čia mes atsiduriame prieš demokratijos ramstį — asmenį. Kad demokratija gyvuotų, jai reikalingi galvojantieji, atsakingi žmonės. Jei žmonės nenorės demokratijos, jokie įstatymai ir prievarta jos neišsaugos. Vokietijos partijos demokratijos metu visai nelaikė kiekvieną įstatymą neliečiamu, ir tuo liko bejėgė. Armija numalšino komunistus Bavarijoj ir Šiaurinėj Vokietijoj, ji taip pat šovė į nacius Miunchene. Hitleris pats nesugriovė demokratijos, bet buvo išrinktas demokratiniu būdu. Ar Weimaro respublika būtų galėjusi apsisaugoti panaudodama jėgą? Abejojame, nes ji nebuvo nuoširdžiai remiama pačių vokiečių. Mums už tai atrodo, kad būdas apsaugoti demokratijai yra ne ją panaikinti, bet išauklėti tokį žmogų, kuris norėtų demokratijoj gyventi — galvojantį, apsišvietusį žmogų. Tai yra vienintelis demokratijos ramstis ir jos laimėjimo viltis. Už tai baigėme vedamąjį su šūkiu — Skaitykite! Mums atrodo, kad demokratijos idealas toks brangus, kad dėl jo galima leisti keliems komunistams paloti.

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

PROF. DR. JUOZAS ERETAS IR JAUNIMAS

JUOZAS LEIMONAS

Lietuvių tauta turi labai brangų jai žmogų, tai prof. dr. Juozą Eretą. Tai žmogus, kuris savo gyvenimą pasuko nuo Šveicarijos kalnų į lietuviškas lygumas ir jį surišo su lietuvių tautos likimu. Ir jis toks yra visokiose aplinkybėse, gerais ir blogais laikais. Ir šiandien, kai jis karo audros ir žiaurios bolševikinės invazijos į Lietuvą buvo iš jos išblokštas, kaip ir daugelis kitų lietuvių, vėl atsidūrė savo senojoj tėvynėj, Šveicarijoj, ir iš čia tapo lietuvių tautai šaukliu nenustoti vilties, kovoti dėl Lietuvos laisvės iki laimėjimo, būti gerais lietuviais, mylėti ir gerai mokėti savo gražiąją lietuvių kalbą — jis mums pasidarė dar brangesnis negu kada nors anksčiau.

Mes gerai žinome, kad prof. dr. J. Eretas yra šveicaras, kad jis atvyko į Lietuvą, kai kūrėsi nepriklausoma Lietuvos valsty-

bė ir kai dėl tos nepriklausomybės ėjo žiaurios kovos ir kad jis nuo savo atvykimo dienos į Lietuvą iki dabar visa savo esybe įsijungė į mūsų tautos gyvenimą ir čia visomis išgalėmis dirbo. Jis buvo Lietuvos Užsienių Reikalų Ministerijos aukštu pareigūnu, kaip karininkas dalyvavo Lietuvos nepriklausomybės kovose, buvo Kauno universiteto profesorius, dalyvavo Lietuvos politiniame gyvenime ir buvo išrinktas nuo lietuvių krikščionių demokratų partijos atstovu į Lietuvos seimą, sukūrė lietuvišką šeimą ir išaugino gražioje lietuviškoje dvasioje savo vaikus, varė blaivybės akciją, aktingai reiškėsi sporte, parašė visą eilę mokslo veikalų ir stipriai reiškėsi šiaip jau spaudoje, daug dirbo įvairaus kultūrinio darbo. Bet ypatingų nuopelnų turi jaunimui.

Kai prof. dr. J. Eretas atvyko į Lietuvą, kaip žinome, Lietuva, atsikračiusi svetimųjų priespaudos, per dideles aukas ir pasišventimą, kūrė savo laisvą ir nepriklausomą valstybę ir gyvenimą. Galima sakyti, visko stokojo, o prityrusių darbininbuvo maža. Prof. dr. Juozas Eretas tada buvo pačiame savo jaunystės žydėjime, tik ką baigęs aukštuosius mokslus, pilnas energijos, patyrimo ir geriausių užsimojimų. Jis kartu atsivežė su savim laisvojo vakarų pasaulio krikščioniškąją kultūrą ir moderniškiausius to pasaulio metodus. To kaip tik buvo reikalinga Lietuva, o ypač jos jaunimo.

Tiesa, jau veikė Lietuvoje dvi pagrindinės katalikiškojo jaunimo organizacijos, tai mokslus einą ateitininkai, įsikūrę 1910 metais, ir mūsų kaimo jaunimas pavasarininkai, įsikūrę 1912 metais. Ateitininkai savo narių tarpe turėjo įvairiausiose pasaulio kraštuose baigusių aukštuosius mokslus asmenų, buvo išgyvenę ir veikę svetimųjų priespaudoj ir pirmojo pasaulinio karo audrose, o taip pat perėję per savų nepriklausomybės kovų ugnį — taigi ta prasme irgi buvo užsigrūdinę ir įgavę atitinkamo patyrimo. Bet jų buvo nedaug, o visos gyvenimo sritys šaukėsi gerų darbininkų. Pavasarininkai tas mūsų lietuviško kaimo žavus jaunimas taipgi kartu su savo draugais ateitininkais visas priespaudas ir kovas pernešęs, nors būdamas ir mažesnio už ateitininkus išsilavinimo, bet visa savo didžiule mase veržte veržėsi savo nepriklausomoj tėvynėj Lietuvoj ką nors gražaus, didingo padaryti. Jiems tat daugiau patyrusiųjų pagalba buvo ypač reikalinga.

Prof. dr. Juozas Eretas, atvykęs į Lietuvą, iš karto suėjo į kontaktą su šiomis abiem lietuviškojo jaunimo organizacijomis — ateitininkais ir pavasarininkais ir visą širdį atidavė tiems, kurie daugiausia pagalbos buvo reikalingi, būtent, pavasarininkams. Pavasarininkai tuojau pajuto, kokią vertingą asmenybę jie gavo Ereto asmenyje ir tuojau jį tinkamai įvertino. 1922 metais jis buvo išrinktas pavasarininkų organizacijos pirmininku. Atsistojęs jų priešakyje, tuč tuojau pradėjo energingai dirbti, daug naujo įnešdamas į pavasarininkų veikimą. Pirmiausia jis susirūpino jų veiklą sumoderninti ir išvystyti stiprią ekspansiją. Tam tikslui įvedė naujų dalykų, kurių nei pavasarininkai, nei jokia kita jaunimo organizaci-

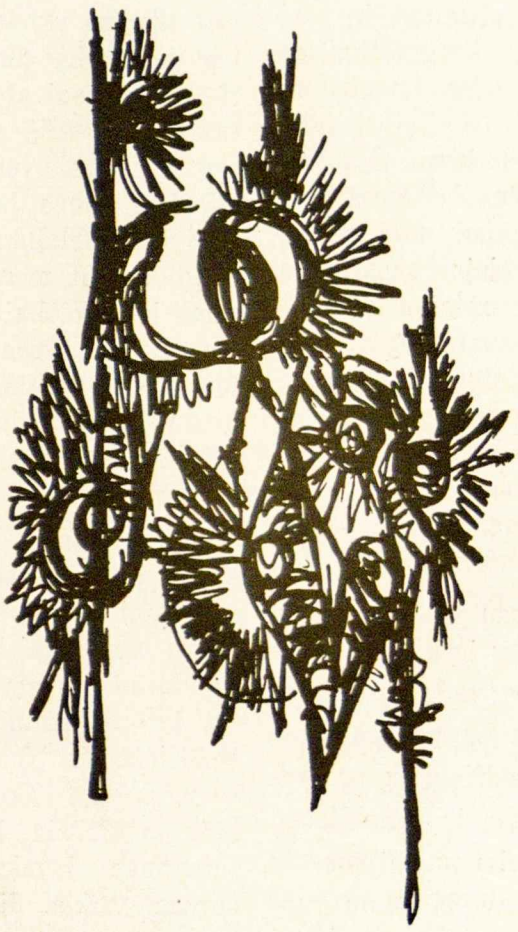

ja Lietuvoje dar nepraktikavo. Jis pradėjo ruošti pavasarininkų kongresus ir kongresėlius su iškilmingomis pamaldomis, pavasarininkų ir tautinėmis vėliavomis jose dalyvaujant. Po pamaldų vykdavo iškilmingos eisenos su vėliavomis, orkestrais, gyvais paveikslais, o vėliau gi iškilmingi posėdžiai gamtoje, dainų šventės, sporto varžybos, komiškas sportas, vaidinimai, pasilinksminimas. Pažymėtina, kad tie pavasarininkų kongresai, kongresėliai paprastai vykdavo pavasarį, vasarą ar ankstyvo rudenio metu. O tokį dalyką suruošti reikalinga visokių paruošiamųjų darbų atlikti, kiek čia reikia visokių žmonių sutelkti, kiek repeticijų padaryti ir įsivaizduokite, kaip tie visi dalykai dalyvius ir net žiūrovus lavino ir kėlė. Ta įvesta naujuma prof. J. Eretas ne tik į jaunimo, bet ir į plačios lietuvių visuomenės širdis pataikė ir iš karto rado didelo visų pritarimo ir pasisekimo. Tie kongresėliai sutraukdavo dideles žmonių minias ir praeidavo ligi to laiko negirdėtu pasisekimu. O kadangi jie paprastai dar buvo suderinami su kokiais nors ypatingesniais įvykiais ar svarbesniais tose vietovėse atlaidais, į kuriuos jau savaime susitelkdavo daug žmonių, tai pavasarininkai savo kongresais ir kongresėliais įnešdavo daug naujų, įvairių, vertingų dalykų ir į plačios lietuvių visuomenės gyvenimą ir į pačius atlaidus.

Bet konkresų ir kongresėlių, dar buvo daug ir kitokių dalykų, kaip pav. vadų ruošimas per specialius kursus, praktikas ir spaudą, susirinkimų programų nustatymas ir pravedimas, praktiškų darbų nustatymas ir įvykdymas, pav. iš namų ruošos, gėlininkystės, sodininkystės, daržininkystės sričių etc.

Be to, veiklos šakojimas per kuopas, kuopeles, sekcijas, regijonus ir t. t. Tai buvo tikrai nepaprastai įdomus, įvairus, šakotas jaunimo veikimas, apie kurį būtų verta plačiau ir mūsų spaudoj parašyti. Prof. dr. J. Eretas pavasarininkų organizacijos pareigose išbuvo iki 1928 metų, kai tas pareigas, dėl susidėjusių daug kitokių darbų, man perdavė. O aš tas pareigas, jam talkininkaujant, ėjau ligi 1940 metų, taigi iki bolševikai Lietuvą okupavo. Tai geras gabalas bendro darbo laiko. Dirbome abudu kartu, nes prof. Eretas, pasitraukus jam iš pavasarininkų organizacijos pirmininko pareigų, buvo išrinktas garbės pirmininku, ir tos pareigos tai nebuvo jam tik garbės pareigos, kaip paprastai tokiais atvejais būna, bet jis buvo ir toliau lygiai aktyvus ir pasišventęs pavasarininkams. Gal tik tuo skirtumu, kad dabar tą darbą dirbome solidariai, sutartinai abudu kartu. Ir tas darbas nešė gražių vaisių: organizacijos veikla plito ir stiprėjo, buvo leidžiama net trys pavasarininkams laikraščiai: būtent mergaitėms, vyrams ir specialiai vadams. Narių skaičius pastaruoju metu jau siekė 100.000. O pavasarininkų Centro Valdyba savo reikalams buvo pasistačiusi Kaune namus.

Pasišvęsdamas pavasarininkams, prof. Eretas kartu įėjo ir į ateitininkų šeimą. Ateitininkų idealai tai buvo kartu ir jo idealai, o patys ateitininkai tai jo artimiausi draugai ir bendrininkai. Nemažiau buvo brangus prof. Eretas ir ateitininkijai. Žodžiu, buvo abipusis sutapimas, bendradarbiavimas, darbas, veikla. Jis buvo neatskiriama ateitininkijos dalis ir kaip toks čia atitinkamai ir reiškėsi. Ta pačia dvasia, tuo pačiu bendravimu ir veikla jis, kaip matome, reiškiasi ir dabar. Tai ryškiai vaizduoja jo pastarieji darbai, kaip monografijos apie prof. Stasį Šalkauskį, jo dalyvavimas Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavime Čikagoje ir jo lankymasis lietuviškose kolonijose Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir Kanadoje lietuviškais reikalais.

Kalbant apie prof. Ereto darbą su jaunimu, reikia būtinai paminėti ir apie jo veiklą sporto srity. Kaip žinoma, jaunimas ir sportas, tai du neatskiriami dalykai. Jau minėjau, prof. J. Eretas, atvykęs į Lietuvą, buvo jaunas, geras sportininkas ir dar karininkas, todėl kartu su lietuvišku jaunimu taipgi metėsi į sportą, kad ugdytų mūsų jaunime idealą: sveikame kūne sveika siela. Tam tikslui buvo reikalinga išvystyti sportiškas judėjimas, kuris geriausiai galima buvo padaryti per sporto organizacijas ir atitinkamą spaudą. Kartu su būreliu savo draugų sportininkų jis organizavo pirmąsias sporto šventes, kuriose ir pats veikliai dalyvavo. Redagavo sporto žurnalą ir 1922 m. įkūrė Lietuvos Gimnastikos ir Sporto Federaciją (LGSF). 1923 metais suorganizavo Sporto Lygą ir keletą metų buvo jo Centro Komiteto nariu.

Toks tai buvo mūsų mielasis prof. dr. Juozas Eretas ir taip, suglaustai šnekant, jis bendravo ir veikė su jaunimu. Šia proga mes sveikiname jį 65 metų amžiaus proga ir linkime dar daug gražių ir kūrybingų metų. O svarbiausia dar iki pasimatymo laisvoj, nepriklausomoj Lietuvoj, kuriai jis taip nuoširdžiai dirbo ir dirba.

Tradiciniai, SAS vasaros stovyklose vienos dienos programa būna skiriama religiniam susikaupimui. Šių metų stovyklos religinės rimties dieną atbaigė Korp! Šatrija, išpildydama savo paruoštą vakarinę programą. Čia ją perspausdiname.

DIEVAS TRIJŲ MODERNIŲ POETŲ KŪRYBOJE

Bernardas Brazdžionis

ATEINA PERGALĖ

Ateina pergalė, kaip milžiniškas tvanas,
Apimdama ir žemę ir dangaus skliautus,
Tartum gyvybės pulsas, iš kapų ji kelias ir gyvena
Ir kaip ugnis ji uždega numirusius metus.

Jai kelia vėliavas gyvenimo ištroškę tautos,
Ir kloja miestų milijoninių minia
Po kojų pažadų ištikimybės sriautą
Ir tie, kur šaukė „taip", ir tie, kur šaukė „ne!"

Aukoja kūdikius jai motinos, ir žmonos
Aukoja ištikimus vyrus, o vaikai — tėvus,
Aukoja jai beturčiai milijonus,
Religijos aukoja jai dievus...

Ateina pergalė šalta, rūsti, negailestinga,
Ar bus ji pragaro, ar bus dangaus siųsta?
Stabų pasaulis laukdamas stabu sustingo
Ir klausia siaubo nusiaubtas: Ar ta ateina pergalė? Ar ta ateina pergalė? Ar ta?

Šiame eilėraštyje randame atsispindintį šių dienų pasaulį. Blogis ir gėris — du keliai. Kurį iš jų pasirinks šių dienų žmogus, ir tuo pačių visa žmonija? Dėl savojo mes jau apsisprendėm. Nors mintys, kurias pateiksime, nėra originalios savo turiniu, nors jos kartotos nuo žmonijos pradžios, tačiau tikimės, kad tos pačios mintys, žymių autorių išreiškiamos, vaizdžiau suspindės, ras stipresnį atgarsį mumyse, taps kelrodžiu mūsų pasirinktam kely.

Bernardas Brazdžionis, "Aidų" premijos laureatas, savo kūryboje pasižymi aštriais dramatiškais konfliktais. Jo būdingiausieji bruožai — gaivališkumas ir kontrastiškumas. Jo poezija blaškosi nuo romantiškojo svajingumo ligi realizmo, nuo švelnių lyriškųjų plonybių ligi grotesko, nuo švelnios maldos ligi rūstaus grūmojimo. Jo poezijos forma atrodo archaiška, bet ji yra moderni ir aktuali.

Miguel de Unamuno (1964 - 1936) buvo garsus šio šimtmečio ispanų mąstytojas, esėjistas, kritikas, rašytojas, dramaturgas ir poetas. 1954 metais paskelbus jo poetinį dienoraštį "Cancionero" (Dainyną), susidedantį iš 1,775 eilėraščių, jis dabar laikomas vienu pačių didžiųjų ispanų poetų. Kaip visi jo darbai: apybraiža, romanas,

drama, taip pat poezija dygsta iš to vienintelio troškimo, vienintelio rekalo: noro amžinai gyventi, jeigu ne kitaip, tai bent skaitytojo sieloje, noro nemirti galutinai. Betkokių religinio gyvenimo akstinų Unamuno laikė kovą, nerimą, netgi patį abejojimą. Per visą savo gyvenimą jis save klause: "Kas esu? Iš kur einu?" ir ypatingai "Kur einu?" Ir kadangi savo protu negalėjo atsakyti, jis griebėsi jausmo. Iš čia jo susikrimtimas, nuolatinis nerimas, kurį stengiasi perduoti ir savo skaitytojams.

Dievas yra viena iš svarbiausiųjų temų Indijos poeto, Rabindranath Tagore, kūryboje. Jo pasaulėžiūra ypač ryški jo lyriniame reikale "Gitanžali", už kurį yra gavęs Nobelio premiją. Tai tikri religiniai eilėraščiai, kaikurių lygiriami su psalmėmis. Daugelį tų eilėraščių tikrai galima būtų vartoti maldų vietoje. Iš "Gitanžali" matyti, kaip Dievas, tasai "gyvenimo Gyvenimas", įprasmina žmogaus buvimą, kaip patsai Jo buvimas ir artumas įpareigoja žmogų dorai gyventi. Tame kūrinyje skamba vis didėjąs Dievo artimybės ilgesys. Tagorės skelbiamas Dievas nėra pasiekiamas protu, bet doroviniu patyrimu, išgyvenimu ir intuicija. Šios poeto mintys labai gimininges krikščionių mistikams.

Sekti šių trijų poetų eilėraščiai.

Bernardas Brazdžionis

NEBYLYS

Tai aš stovėjau Viešpatie, kaip stabas
Ir negirdėjau žemėj žingsnių, nemačiau
Kaip mano metai bėga į Anapus,
Kaip Tavo saulė spindi vis skaisčiau.

Dienų dienovidy jos auksu man prižėrei
Takus, nutolstančius nuo kūdikio sapnų,
Jo negailėjai Tu prastų arimų svėrei,
Juo vainikus puošei viršūnėse kalnų...
Sapnavo sodai, ir vargonų psalmėm oše
Aušros ekstazėj pabudusi giria,
Ir vaivorykštės spalvomis spindėjo rožė,
Po Tavo dangiško lietaus užmigus vakare.

Tik aš stovėjau, Viešpatie, ir laukiau
Ir nežinojau — kas? ir ko? ir kam?
Girdėjau kalbantį pasaulį Tavo kaukėm,
Girdėjau kalbantį Tave mirties vaikam,—

O jie ant Tavo okeano kranto žaidė
Atomo bombomis, kaip vandenio purslais,
Ir aušra nešančius paukščius tolyn nubaidė,
ir Tu, nelaukdamas, virš marių pakilai —
Kaip miestą nunešantis milžinas taifūnas,
Kaip ugnį liejanti ugniakalnio lava,
Ir neįskaitomas, kaip dingusių gadynių ru-
[nos,
Ir plaždantis, kaip vakaro spalva...

Prieš Tavo veidą tirpo lytys amžių ledo,
ir vienu himnu gaudė žemė ir dangus, —
Tik aš stovėjau, Viešpatie, be žado,
Dulkė iš dulkės, mirčiai pasmerktas žmogus...

Poetas tampa nebyliu akivaizdoj begalinės malonės, kuri skirta sruventi jo menku gyvenimu, akivaizdoj jos berybės galios — visą pasaulį užkariaujančios, akivaizdoj galios pavergiančios atomo jegą — nes ji pavergia tuos, kurie žaidžia su ja. Poetas (ir skaitytojas) tampa bežodžiu nebyliu — nes jis negali suprasti kam, kodėl jam, kuris yra dulkė, leista visa būtybe suprasti Meilės veikimą.

GROŽIS

Miguel de Unamuno
(vertė P. Gaučys)

Miega vandenys,
tanki augmenija,
aukso akmenys,
sidabro dangus!

Iš vandens stiepiasi tanki žaluma,
iš žalumo,
kaip milžiniškos varpos, bokštai,
kurie padangės sidabre
raižo savo auksą.
Štai keturios juostos:
upė, virš jos topolių alėja,
miesto bokštas
ir padangė, kurioje ilsisi.
Ir visa ilsisi ant vandens,

skystų pamatų,
amžių vandens,
grožio veidrodžio.
Nejudančios šviesos
miestas nutapytas padangėje;
visa yra nejudą,
nejudąs vanduo,
nejudą topoliai,
ramūs bokštai ramioje padangėje.
Ir tai yra visas pasaulis;
užu jo nėra nieko.
Aš esu vienas miesto akivaizdoje,
ir pilnutinis Dievas
alsuoja tarp jo ir manęs visa savo garbe.
Dievo garbei kyla bokštai,
jo garbei topoliai,
jo garbei padangės,
ir jo garbei ilsisi vandenys.
Laikas pasitraukia;
Amžinybė praveria savo įsčių;
rūpesčiai ir sielvartai nusiplauna
nejudančiuose vandenyse,
nejudančiuose topoliuose,
padangėje nutapytuose bokštuose,
augštųjų pasaulių jūroje.
Ramybė ilsisi grožyje
širdies Dievo, kuris taip mum
atveria savo garbės lobius.
Nieko negeidžiu,
mano valia ilsisi,
mano valia palenkia
galvą ant Dievo kelių,
miega ir sapnuoja...
Ilsėdamos sapnuoja
šią, augšto grožio viziją.
Grožis! Grožis!
Paguoda kenčiančių širdžių,
sergančių neviltinga meile.
Šventasis Groži,
atspėk mįslę!
Tu nužudysi Sfinksą,
tu ilsies savyje, nereikalingas atramos;
Dievo Garbe, tu esi sau pakankama.
Ko nori šie bokštai?
Toji padangė, ko nori?
Ir ko žaluma?
Ir ko vandenys?
Nieko, jie neturi norų;
jų valia numirė;
ilsisi amžinojo
Grožio prieglobstyje;
jie yra Dievo žodžiai, laisvi
nuo betkokio žmogiško noro.
Jie malda Dievo, kuris smaginasi
apdainuodamas pats save,
ir taip sunaikina visus skausmus.
. . . . . .
Naktis baigiasi, prabundu,
grįžta mano sielvartas,
puiki vizija išsisklaido,
vėl patampu žmogus.
O dabar sakyk, Viešpatie, pasakyk pakuždom
ar tiek grožio
nugalės mūsų mirtį?

Poetas sapne stebi neapsakomai įspūdingą vaizdą. Bestebėdamas, jis tiek įsigyvena į grožio pajutimą, jog tas pajutimas tampa susitikimu su Dievu. Dingsta visa tai, kas žemiška, slegiančio, nes kaip vaizdo grožis nėra tikslas sau, o Dievo garbei, kaip jis teatspindi Jį, taip ir žmogus, išgyvendamas gamtos grožį, gyvena Dievu. Tačiau, pabudęs, vėl pajutęs savo žmogiškumo pilnumą, poetas klausia, ar žmogus būda-

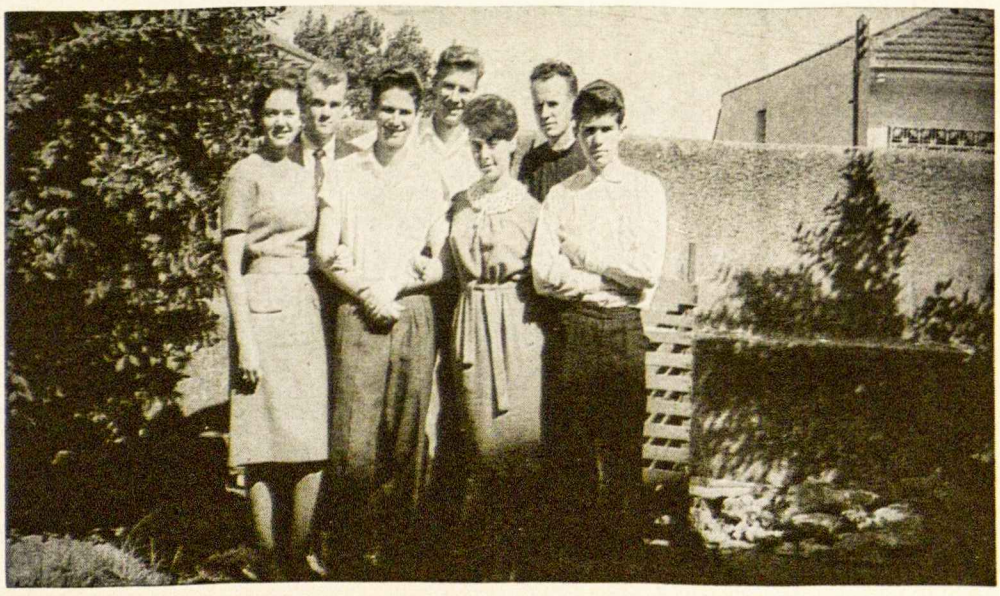

San Paulo moksleivių ateitininkų valdyba

Ateitininkų ir frontininkų Studijų Savaitės Vokietijoje dalyviai.

mas žmogum nebijos vistiek mirti, nesigailės su gyvenimu skirtis?

Nr. 59

Rabindranath Tagore

Iš "Gitanžali"

Žinau, Tu mano širdies Mylimasis, kad tas viskas,
tai tik Tavo meilė, kuri auksine šviesa šoka ant lapų,
tingiais debesimis per dangų vairuoja,
švelniu vėjelio dvelkimu mano kaktą vėsina.

Rytmečio šviesa, kuri užtvindo mano akis — tai Tavo
pasiuntinė mano širdžiai. Tavo veidas pasilenkia prie
manęs, Tavo akys žiūri į manąsias ir
mano širdis paliečia Tavo kojas.

Visas pasaulis poetui byloja Dievo meilę.
Įsigyvenęs į gamtos grožį,
jis palyti Jį Patį — ir jo širdis suklumpa nusižeminime.

Nr. 79

Rabindranath Tagore

Iš "Gitanžali"

Jei šiame gyvenime nėra man lemta Tave sutikti,
leisk tad man visada justi, kad Tavo žvilgsniu prasilenkiau,
neduok man niekada to pamiršti; lai rūpesečio geluonis
neapleidžia manęs nei sapno, nei budėjimo valandomis.

Kai mano dienos šio pasaulio minios rinkoje prabėga
ir mano rankos kasdieniu pelnu prisipildo, leisk man visada justi,
kad nieko nelaimėjau,
neduok man to niekada pamiršti; lai rūpesčio geluonis
neapleidžia manęs nei sapno, nei budėjimo valandomis.

Kai kelio pakrantėje pavargusiai alsuodamas sėdžiu,

kai savo guolį dulkėse ruošiu, leisk man visada justi,
kad ilga kelionė dar manęs laukia
neduok man to niekada pamiršti; lai rūpesčio geluonis

neapleidžia manęs nei sapno, nei budėjimo valandomis.
Kai mano kambariai šventadieniškai išpuošti,
kai fleitos skamba ir sklinda juokas,
leisk man visada justi, kad aš Tavęs į savo namą nepakviečiau,
neduok man to niekada pamiršti; lai rūpesčio geluonis
neapleidžia manęs nei sapno, nei budėjimo valandomis.

Poetas, pajutęs Dievą kaip vienintelį turtą, prašo, kad nepraeitų jo gyvenimo nei viena akimirka, kada jis to nejaustų.

ATEITIES PAVEIKSLAS

Bernardas Brazdžionis

Mūsų gyvenimas kaip samanė bitelė
Vėlyvą vakarą į avilį parskris,
Jau bus daina nutilusi, jau bus gražiai pašalę —
Kaip Dievo mintys susirinksim pas duris.
Ant šilo samanos žilos su širdimi pražilusia
Gal verks jaunystė už paklydusias maldas, ir verkiančiai dangus jai išrišimą duos.
Ir tujen, mylima, ir tu gal su manim per vieną nakt pražilsi,
Ir bijūnėliai nežydės veiduos.

Pas ugnį tolimą regėsim taip save susėdusius,
Iš siluetų pastatysim sau tėvų gūžtelės žuvusius namus,
Lig paskutinės saulės spindulėlio žydės ten aukso vynuoginis žiedas
Ir nuomete baltam pirmoji mūsų meilė eis pro mus.

Dvarus ir turtus atiduos karaliai
Karalienės — perlus, smaragdus,
Ir Tavo vardas, Jėzau, mirties žaismo pastoralėj
Saldžiausioji paguoda bus ir prieglobstis nežemiškai saldus.

Vienuoliai ir vienuolės šalto mūro sienose,
Augšti hierarchai ir žemi tarnai
Iš mėnesienos vaikščiojo į mėnesieną
Ir nesurado tavo tako, Kristau, į tenai.

Mes į tenai su aidu, einančiu per lauką,
Mes į tenai su sausu ėglio spygleliu
Taip nukeliausime nepasipuošę ir vienplaukiai
Pagruodžiu vėlinių keliu.

Pas paslapties iš Kalno prasimušusį upelį
Ten mūsų siela pasilenks, ir atsigers, ir atsigaus sunykusi,
Ir bus žydresnė už vaivorykštės opalą
Šventųjų iškilmių šventų žolių vainikuose.

Užmiršk žmogaus prisirišimą tuščią
Ir pažadus tau, žeme, nenumirt ir jo mylėjimą užmiršk ir daugelį ir daugelį sapnų —
Antai jau temt pradės, antai jau laivas keliasi, ir bangos ūžčioja,
Ir aš į uostą Viešpaties be poilsio einu.

Poetas mąsto apie savo mirties valandą kaip palaimintą grįžimą namo. Čia, sutirpus laiko riboms, visa, kas buvo gyvenime brangiausia, praeis mielų atsiminimų procesija — įsikūnys tai, ko ieškojo ir vienuoliai, ir karaliai, tai kas užsipelnyta paprastumu ir malone. Tad, dar labiau pajutęs žemės trauką, poetas dar labiau sunerimsta į Viešpaties uostą.

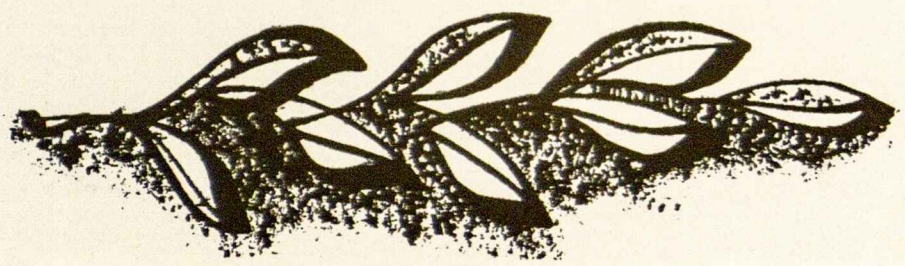

Ir linksma tenai buvo...

Foto: Jonas Račkauskas

Rašo:
JŪRATĖ JUOZEVIČIŪTĖ
ZITA ACALINAITĖ
R. JUOZEVIČIŪTĖ
RITA JARAITĖ

1961 M. MAS

ŽIEMOS

STOVYKLA

UNION PIER, MICHIGAN

PIRMOJI DIENA

Kelias į Union Pier, Michigan, yra grįstas linksma nuotaika ir giedria viltimi. Juo teko keliauti apie aštuoniasdešimčiai moksleivių ir vadovams 1961 m. gruodžio 27 d. į žiemos stovyklą — kursus.

Autobusas ir atskiros mašinos, perkrautos čemodanais, pačiūžomis, ir šiltai apsirėdžiusiais moksleiviais išvažiavo anksti tą baltą ir suledėjusį trečiadienį. Ne vienas mašinose gramdė sniegą nuo langų, kad galėtų pamatyti baltus laukus. Neužilgo ir pasiekėm žymiąją "vasarvietę" Union Pier. Įsukome į "Gintaro" vasarnamio kiemą ir pylėmės iš mašinų ir autobuso, kaip vanduo iš atsukto krano.

Ten pat sutiko mus sušalęs komendantas, Jonas Račkauskas. Jis parodė, katras į katrą namą pateko, ir kur visas pačiūžas, roges, krepšius, ir t. t. sukrauti. (Mat buvo du namai: Gintaras — baltas, didelis, su puikiu salionu ir minkštomis sofomis, ir Rąstas — medinis, panašus į Amerikos "pionierių" pirmuosius pastatus, bet labai savotiškas ir mielas).

Patekę į kambarius (bent šeši į vieną) skubėjome susitvarkyti ir išbėgti į lauką pažiūrėti, kaip atrodo stovyklavietė. Jau pro langus buvo matyt dar neužšalęs, bet niūriai ošiantis ežeras.

Ekspedicijas ir tyrinėjimus turėjome pertraukti, nes buvo laikas pietaut. Gardžiai pasisotinom p. A. Rūgytės paruoštu maistu ir laukėm, kas bus toliau. Susipažinom su ta vargše žmonių grupele, kuri tris naktis nemiegojo, balsus prarado, ir kantrybės neteko — tai žiemos kursų — stovyklos vadovybė. Ji buvo sekanti:

Dvasios vadas — kun. Urbonas, komendantas — Jonas Račkauskas, programos vadovė — Birutė Miniataitė, mergaičių vadovė — Auksė Liulevičiūtė, berniukų vadovas — Ramūnas Motekaitis ir sporto vadovas — Margis Matulionis. Dainų vadovas — Faustas Strolia.

Tai bajava grupė!

Netrukus reikėjo rinktis pirmam darbo periodui. Vieni takeliu ėjo Gintaro link, kur vyko vienas pašnekesys, kiti pasiliko Rąsto salėje, kuo arčiau prie židinio, kur vyko antras.

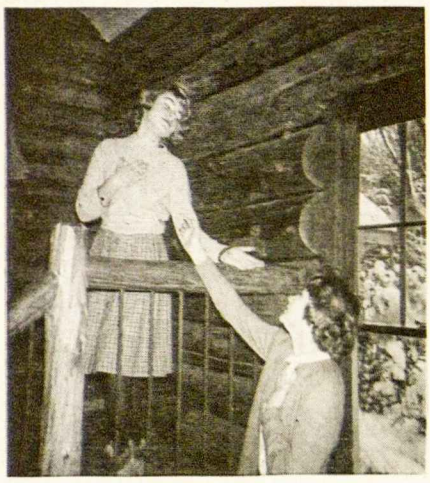

MAS žiemos stovykloje.

Foto: Zita Acalinaitė

Rąsto salėje pirmutinis kalbėjo stud. Algis Norvilas, aiškindamas C. V. sudarytas MAS metinės programos studijų temas. Ankščiau temos pynėsi apie klausimą "kas yra ateitininkas". Būdavo nagrinėjami principai, organizacijos istorija, reikšmė, tikslai, ir t. t. Per visą tą laiką buvo kalama į galvas, kokie mes turėtume būti. Kadangi šitokios temos nusibodo ne tik moksleiviams, bet ir vadovams ir paskaitininkams, dabartinė C. V. paruošė programą, kuri pavadinta "kokie mes neturėtume būti'.' Per paskaitas, pašnekėsius ir diskusijas apie komunizmą ir mūsų aplinką išeivijoje, mes vartosime netiesioginį metodą, ir tyrinėdami ir diskutuodami blogį (vadovo priežiūroj) geriau suprasime, kas yra gėris ir kodėl mes turime jo siekti. Pagal metinę programą, kiekviename susirinkime turi būti paskaita ar referatas atitinkama tema, po kurio seka būrelio diskusijos. C. V. 1961 - 1963 m. išleista programos knygą gavo kiekvienas kursantas. Joje yra studijų temos, medžiaga pašnekėsiams ir pasiūlyti klausimai diskusijoms. Be to, knygoje yra 1961 - 1963 m. religinė programa, patarimai ir priedai moksleivių veiklai, dainos ir tautiniai šokiai. Štai pirmas kartas, kada C. V. yra įteikus kiekvienam moksleiviui kopiją metinės programos. Ji tikrai yra ilgų darbo valandų gražus vaisius.

Tuojau po pirmo, sekė antrasis darbo periodas. Jame Rimas Rudys ir Rimvydas Šliažas, ATEITIES redak toriai, kalbėjo apie ATEITĮ. Jie norėjo sužinoti, ką moksleiviai galvoja apie tą žurnalą, ir ko jame pageidauja. Kilo įvairių minčių, bet ryškiausia štai kokia: ATEITIS yra moksleivių žurnalas, ir nors dabar joje daugiau reiškiasi studentai ir sendraugiai, moksleiviai turėtų stipriau prie jos prisidėt. Kad nekiltų moksleiviui abejonių, kad jo kūryba per menka ATEIČIAI, Rimas Rudys prižadėjo, kad jis asmeniškai prižiūrės, kad mūsų rašiniai nebūtų atmesti. Visi sutiko, kad nors reikia rimtų, gilesnių straipsnių, nenorime ilgų filosofinių raštų, kurie patys užima pusę Ateities. Taip pat, literatūros skyrius galėtų būti padidintas, visi juo domisi. Moksleiviai buvo raginami rašyti ne tik apie kuopos veiklą, bet ir grožinę literatūrą, ir bendrai temomis, kuriomis domisi.

Dienos sunkūs darbai buvo užbaigti, ir po vakarienės kursantai laukė vakarinės programos. Laukėm ir laukėm. Pagaliau Jonas ir Ramūnas surado filmų projektoriaus instrukcijų knygelę, ir perskaitę ją, pradėjo rodyti filmą. Tokios tai niekad nesitikėjom — "Tree Stooges". Sėdėjome dvi valandas įžeisti, bet noroms ar nenoroms dažnai atsirasdavo šypsena veide ir netikėtai juokas išsiveržda vo iš burnos. Čia aš norėčiau nusiimti kepurę prieš vieną šikšnosparnį, kuris vargšelis nelemtai pradėjo skraidyti salėje filmos metu, ir susidūręs su metamu batu, negarbingai žuvo.

Filmai pasibaigus, sukalbėjom maldą ir sugrįžome į kambarius ne miegoti, bet ieškoti tolimesnių nuotykių. Deja, grindys tokios šaltos, vėjas taip pučia, kad kągi bedarysi, tik imk ir lįsk po kaldromis. Vyko rimtos diskusijos, kas kur miegos. Pagaliau buvo nutarta, kad tas, kuris traukiasi kaldras pas save, bus įspraustas vidury, o tie, kurie bemiegant spardos ar rankomis mostiguoja, guls prie kraštų. (Teisybę pasakius, kris nuo kraštų). Taip susitvarkę, dar pasikalbėjom, pajuokavom, užtraukėm dainelių, ir pagaliau privargę užmerkėm akis. Buvo girdėt tiktai švilpiantis vėjas, spraganti židinio ugnis, gilus miegančių alsavimas, ir trapūs minčių ir sapnų žingsneliai.

Jūratė Juozevičiūtė

ANTRA DIENA

Michigano snieguotos bangos muša sušalusią smėlėtą pakrantę. Netoli pakalnėje stovi du vasarvietės namai, Gintaras ir Rąstas.

Ir vėl važiuojam iš stovyklos. Foto: Z. Acalinaitė

Snaigės tyliai krenta. Rytmetis aušta. Visur ramybė.

— Ei, žmogau, — sušunka balsas

iš sugrūstos šešių moksleivių lovos — atiduok man kaldrą, šalta!

Pradeda ir kiti bruzdėti. Ramybės nėra. Jau prasideda antra kursų — stovyklos diena. Miegaliai moksleiviai atsikelia ir skubiai ruošiasi maldai ir pusryčiams. Tas skubėjimas nėra moksleivių normalus rytmetinės energijos pavyzdys, bet apsišildymo priemonė.

Kai kūną ir dvasią pasistiprina moksleivė, moksleivis, jis pradeda išpildyt tos dienos darbotvarkę.

Pirmą darbo periodą praveda Jonas Račkauskas, aiškindamas MAS metinę programą. Vėliau seka dainos, pietūs ir tada sportavimas.

Sportui visi apsirengia sportiniais rūbais ir keliauja laukan sniegu pasikapstyt, valdybos narius pavoliot sniege ir praleisti linksmai laiką.

Po kiek laiko nuvargęs jaunimas sugrįžta nustatytų paskaitų pasiklausyti: „Kas yra katalikas", kun. Urbonas išnagrinėja temą, "Kas yra ateitininkas" Auksės Liulevičiūtės, ir "Ateitininkų organizacijos struktūra", p. Birutės Miniataitės užbaigia šios dienos rimtą dalį.

Po vakarienės visų ilgai laukiamas susipažinimo vakaras prasideda. Dainos aidai, juokaujantieji balsai, ir kojų trepsėjimas pralinksmina daug veidų.

Ateina paskirtas laikas išsiskirstyti į savo kambarius, ir nenoromis moksleiviai eina į lovas. Šviesos užgesintos, tamsu ir triukšminga. Vadovybė vaikšto ragindama visus užmigti. Raginamieji žodžiai užklosto moksleivius, ir beabejo malonūs sapnai visų miegą (nors jo ir mažai) pasaldina.

Zita Acalinaitė

TREČIOJI DIENA

Penktadienio rytas išaušo skaidrus, nors ir šaltas. Stovyklautojai skubiai per sniego apipustytą kiemą nubėgo Gintaro salėn pusryčiauti.

Pasistiprinę skaniai paruoštais pusryčiais, visi suėjo klausyti dr. Arūno Liulevičiaus paskaitos "Ateitininkų vaidmuo visuomenėje". Štai kelios mintys iškeltos šioje paskaitoje. Šiomis dienomis pasaulis yra neramus; žmogus jieško laisvės ir vienybės. Kaip katalikas ir inteligentas, ateitininkas turi pareigą pasaulį privest arčiau Dievo, ir ugdyti susipratimą žmonėse. Ateitininkas turi parodyt, kad lietuvių bendruomenė yra prasminga, ir kad ji ne vien savyje užsidarius, bet domisi pasaulio reikalais. Dr. Liulevičius baigė paskaitą linkėdamas jaunimui žengti pirmyn su entuziazmu.

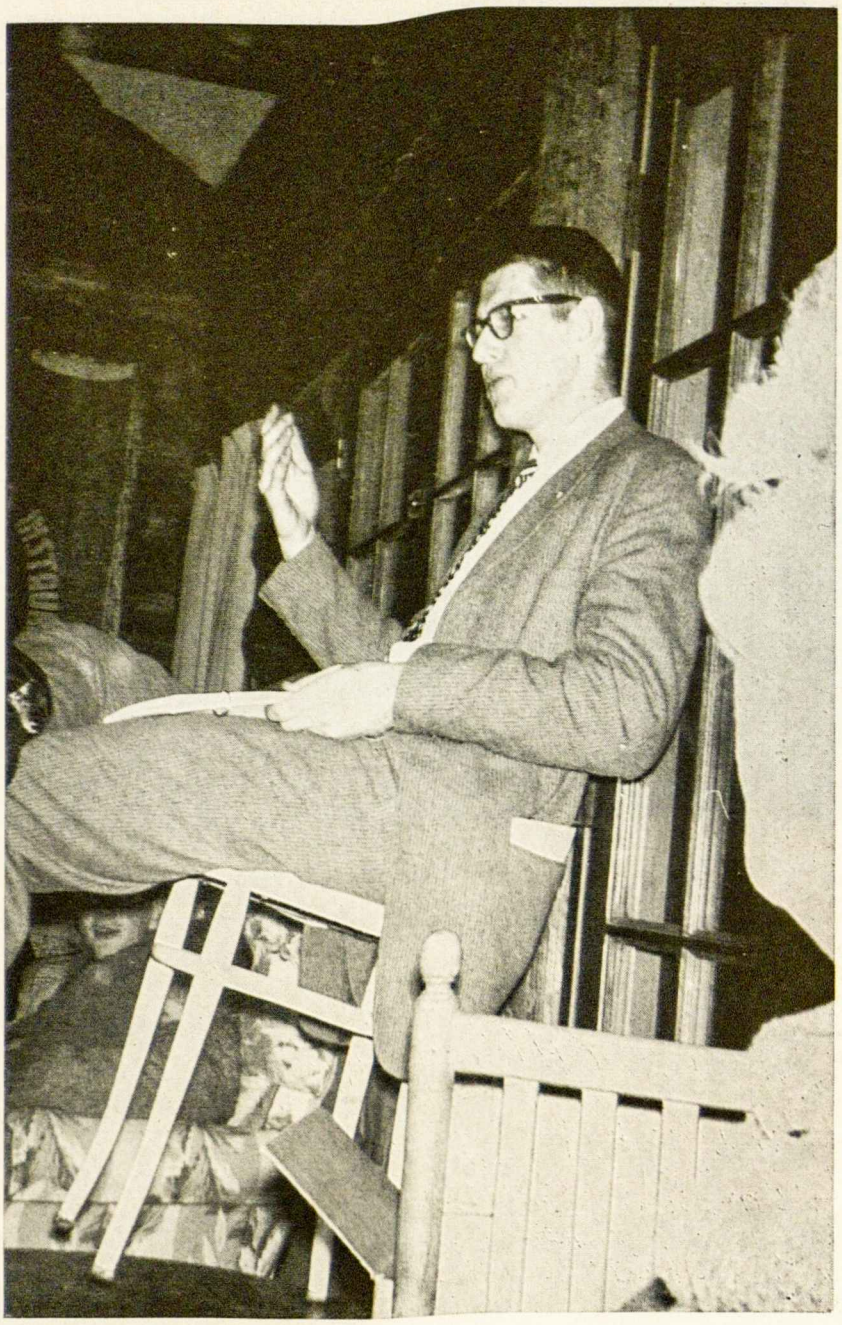

MAS pirmininkas ir žiemos stovyklos komendantas Jonas Račkauskas informaliai aiškina "MAS metinę programą". Foto: Zita Acalinaitė

Išklausę paskaitos, stovyklautojai susiskirstė į mažus diskusijų būrelius, kuriuose nagrinėjo klausimus apie spaudą.

Po to visi bendrai suėjo ir būreliai pasisakė ką nutarė. Buvo pastebėta, kad moksleiviai yra susipažinę su įvairiais lietuviškais laikraščiais ir žurnalais. Jie "Ateityje" pageidautų daugiau straipsnių apie universitetus bei įvairias mokslo šakas, taip pat norėtų daugiau grožinės literatūros.

Toliau buvo rodomos "slides" iš Ateitininkų istorijos archyvų. Įdomu buvo kai kur surasti seną, pažįstamą veidą.

Po pietų buvo sportas. Stovyklautojai slidinėjo, vienas kitą krikštijo sniegu, o būrelis vasaros sporto entuziaztų, rately sustoję, tinklinio sviedinį padaužė.

Prisibėginėję ir prisižaidę, grįžo visi išklausyti dr. Liulevičiaus antros paskaitos "Kas yra vadas". Dr. Liulevičius teigė, kad ateitininkų organizacija stengiasi kiekvieną narį paruošt vadu. Tikras vadas turi save pažinti; a) suprasti savo atsakomybę, b) vest kitus pats tarnaudamas, c) naudoti savo talentus.

Taip pat jis turi auginti vado savybes, kurios yra: 1) būt pats kas esi, 2) duot prasmę gyvenimui, 3) įrodyt

MAS Žiemos stovyklos-kursų laikraštėlio „Čiaudulio" redakcija.
Foto: Zita Acalinaitė

Pagaliau, kai net patys energingiausieji šokėjai pavargo, patefonas buvo sustabdytas ir visi susikaupė vakarinei maldai. Kunigas Urbonas uždarė stovyklą, linkėdamas visiems vėl susitikti ne tiktai žiemos kursuose sekančiais metais, bet ir vasaros stovykloje.

R. Juozevičiūtė

KETVIRTOJI DIENA

Lauke šaltis ir pūga. Vėjas pusto sniegą į visas puses. Stovyklautojai, išvargę po trijų dienų paskaitų ir įvairių pramogų, dar tebemiega savo šiltose lovose. Atrodo, kad Union Pier žiema daug šaltesnė negu Čikagoje.

Šiandieną stovykla likviduojasi. Taigi, jau apie 7:00 v. iš ryto prasideda bruzdėjimas. Stovyklautojai skubiai keliasi ir tekini bėga į valgomąją salę, kurioje jau sklinda gardžių pusryčių kvapai. Po pusryčių visi prie ruošos darbų: kas į virtuvę

Ir mes dainavom ir dainavom ir dainavom. Foto: Zita Acalinaitė

artimo meilę, 4) augint tikrą entuziazmą, 5) būt pasiryžęs kentėt, 6) mokėt juoktis iš savęs, 7) būt darbininkas, 8) priimk atsakomybę, 9) galvok ape darbą, ne apie save.

Po vakarienės stovyklautojai gražiai apsirengę susirinko Rąsto salėje pasišokt. Muzika, nors ir patefono, buvo garsi. Prie židinio šilta ir jauku. Salė pakankamai ankšta, tai galima draugiškai susigrūst, todėl ir šokių nuotaika linksma.

Bet buvo viena maža grupelė atsiskyrėlių, kurie nei šoko, nei dainavo, tik vien sėdėjo aplink stalą ir kaktas suraukę kažką rašė. Štai "Čiaudulio", stovyklos laikraštėlio redakcija. Nors tame "Čiaudulyje" mažai rimtumo, daug juokų ir gramatinių klaidų, manau, jis kiekvienam stovyklautojui liks mielas kursų prisiminimas.

Mūsų mielas sporto vadovas Margis. Foto: Jonas Račkauskas

prie indų plovimo, kas prie grindų šlavimo bei dulkių šluostymo ar kambarių tvarkymo. Po šių darbų visi skubame pakuotis savo čemodanus, kad autobusui atvažiavus būtume pasiruošę kelionei į namus. Nuotaika linksma. Visi klega, čiauška, krečia šposus, kaip kas net ir posmą bando užtraukti, bet kažkaip iš ryto daina dar nesiriša.

Autobusas atvažiavęs jau laukia ir komendantas visus ragina užimti vietas. Nekurie važiuoja automobiliais. Atsisveikinam savo draugus iš Detroito, Clevelando ir kitų vietovių, linkime vieni kitiems laimingų naujų metų ir tikimės vėl pasimatyti sekančiais metais. Mašinos ir autobusai pajuda. Iki pasimatymo! Smagu grįžti į namus, bet kartu ir graudu, nes susigyvenom per tas tris dienas; bendras darbas ir bendri tikslai mus surišo dar daugiau. Važiuojant, atrodo, daugelis užsisvajoja. Turbūt, kaip ir aš pati, galvoja apie gražiai ir naudingai praleistą stovykloje laiką, naujai įsigytas žinias ir namuose laukiantį mokyklos darbą.

Artėjame prie Čikagos ir galvojame apie namus, kur mūsų laukia išsiilgę tėveliai.

Trys dienos prabėgo, kaip trumpa valandėlė. Savo širdyse jaučiame didelę padėką visiems šių metų stovyklos rengėjams, paskaitininkams ir visiems kitiems pasiryžėliams, kurie aukojo savo brangų laiką mūsų labui.

Štai, autobusas prie Jaunimo Centro Rūmų. Čia jau mes kaip ir namuose. Būk pasveikinta Čikaga.

Nuo Jaunimo Centro įvairiomis kryptimis pasklindam į namus, kur savo įspūdžiais dar daugelį dienų dalinsimės su savo tėveliais ir draugais.

Rita Jaraitė

Žiemos stovyklos...? Foto: Jonas Račkauskas

KAS YRA ATEITININKAS?

AUKSĖ LIULEVIČIŪTĖ

Kas yra ateitininkas? — tai šio pašnekesio tema. Šį klausimą galima atsakyti įvairiais būdais. Pasirinkime lengviausią — pažiūrėkime, kodėl Tu ir aš skaitome save ateitininkais. Šis kelias atsakymo jieškoti įpareigoja mus rasti tarp mūsų bendrų savybių. Pirmoji charakteristika, kuri prieš akis aiškiai stoja, yra mūsų tautybė — mes visi esame lietuviai. Aiškiai matom tačiau, kad šis bruožas toli gražu neatsako mūsų klausimo, nes būti lietuviu nebūtinai reiškia būti ateitininku. Na, vėl žvilgterėkime į save ir visus čia. Kas mus dar riša, jungia? Vėl viena aiški savybė iškyla — juk visi esame praktikuojantys katalikai. Jau šiuo atradimu apribojom mūsų akiratį. Bet nei šis patenkinamai neatsako į klausimą, nes juk ir daug skautų yra lietuviai katalikai. Vėl kreipiam akis į save ir jieškom toliau. Va, vėl kitą bendrą savybę atrandam. Juk mes visi esame mokslą einantis jaunimas. Čia irgi nors truputį vėl susiaurinome ratą, bet vistiek dar toli gražu nuo atsakymo. Taip gal ilgokai, jeigu pamąstytumėm giliai ir atvirai, gal pagaliau visai galėtume izoliuoti tas pagrindines charakteristikas, kurios mus padaro ateitininkais. Bet nevisiškai pasitikėdami savo protinėmis jėgomis kreipkim žvilgsnį į St. Ylos **Ateitininkų Vadovą**, iš kurio tikimės trumpai ir suglaustai sužinoti atsakymą klausimui: "Kas yra ateitininkas?" Žinoma, naudodami pretekstą, kad iš tikrųjų laiko neturime, žvelgiam pirma į turinį, ar nėra skyriaus pavadinto — Kas yra Ateitininkas? Na, ir kaip visuomet išeina, kad šis lengviausias kelias baigiasi su visai netikėta barikada — tokio skyriaus turinyje nėra. Ką darysi, reikės pavartyt ir gal net paskaityt skyrius, kurie nėra susirišę su mūsų klausimu. Verčiam puslapį po puslapio. Štai įdomus dalykas: atrandam, kad ne mums vieniems šiam klausimui reikėjo atsakymo, bet ir vienam iš ateitininkų tėvų — Dovydaičiui — šis klausimas iškėlė tris kitus klausimus, kuriuos jis pavadino: „Trys pamatiniai klausimai: Kuo mes save vadiname ir kodėl? Ką mes aplink save matome? Kokios mūsų priedermės (pareigos), siekiai ir keliai?" Įdomūs ir jo prieiti atsakymai. Pirmąjį klausimą jis atsako: "Esame teistai (reiškia tikime į vieną Dievą), krikščionys, katalikai; išpažįstame Dievą, Kristų, Bažnyčią. Į antrą klausimą jis atsako taip: „Matome žmogaus tragediją be Dievo, bedvasės kultūros grėsmę; matome mokslo, palenkto ateizmui, svaičiojimus". O trečiąjį atsakymą jis pagrindžia įsitikinimu, kad „žmonijos tobulybė ir atbaiga priklauso Kristui, koks jis yra Katalikų Bažnyčioje. Kristui priklauso ateitis, ir tik Jis gali atnaujinti mūsų gadynės pasaulį". Paskaičius kažkaip knieti mintis, kad čia labai rišasi su mūsų klausimu, kad čia glūdi atsakymas, bet nutarus, kad kada nors apie tai pagalvosi, kai laiko bus, o dabar jo nesant, jiekokime toliau aiškaus tiesioginio atsakymo į mūsų klausimą: „Kas yra ateitinlinkas?" Pravertus daugiau puslapių, kur aiškiai rašo: „Ateitininkas yra..." Žiūrim, keno čia mintis mums rašo, kad šie punktai yra paimti iš St. Šalkauskio "Ateitininkų Ideologijos", kurios mes buvom nutarę nevartyti, nes esame nusistatę, kad ji yra sunki, ir, mažai laiko turinčiam žmogui, per ištęstai parašyta. Įsidrąsinę skaitom toliau:

1. Ateitininkas uoliai tarnauja Dievui ir Tėvynei, vadovaudamasis vyriausiu savo tikslu: visa atnaujinti Kristuje. (Čia pasitapšnojam sau per petį, nes juk mes naudodami dvi savybes išreiškėm visa tai).

2. Ateitininkas yra aiškiai susipratęs lietuvis patriotas, kuriamai nusistatęs tautinės kultūros srityje. (Apgalvojus šį punktą, nutariam, kad jei prie sienos mus kas pristumtų su klausimu, ar mes lietuvybės, buvimo lietuviu sąvokoje apimame ir mūsų reiškimąsi mūsų tautinės kultūros srityje t. y. rašymas mokslinių straipsnių, grožinės literatūros, meno, architektūros, skulptūros ir kitos sritys, turėtume teigiamai atsakyti).

3. Ateitininkas stengiasi būti pavyzdingas katalikas, griežtai prisitaikąs krikščioniškos etikos principų ir Katalikų Bažnyčios mokslo. (Čia toliau šypsomės laimingi, juk mes tos išvados priėjome be jokios pagalbos).

4. Ateitininkas kovoja su pasaulio dechristianizacija ir stengiasi apaštalauti visų pirma savo gyvenimo bei veikimo suderinimu su krikščioniškaisiais idealais.

O. B. AUDRONĖ

MERGAITĖ

Praėjai pro šalį
Ir nubudo kelias —
Praėjai pro langą
Ir jau laimė žvanga.

Ir šakoj alyvos
Pumpurėlis gyvas
Sprogdamas kuždėjo
Vasariniam vėjui

Kad ant tavo lūpų
Ilgėsingai supas
Žemuogės nunokę —
Supasi ir juokias

(Jau čia nauja. Mūsų pačių išvedžiojime neturėjom šio galvoje. Nors į praktikuojančio kataliko sąvoką turėtų įeiti).

5. Ateitininkas visomis prieinamomis priemonėmis auklėjasi bei lavinasi, kad galėtų tapti ne tik bendrai išauklėtu bei išlavintu žmogumi, bet ir geru savo profesijos specialistu.

(Na, čia ne problema. Juk mes mokomės ir matome mokslo vertę. Šį punktą apėmė mūsų nusistatymas, kad esame mokslą einantis jaunimas).

6. Ateitininkas stengiasi įsigyti savarankiško veiklumo, pagrįsto kūno paslankumu tarnauti aukštesniems gyvenimo tikslams, drąsia iniciatyva, plačiu kūrybiniu užsimojimu, drausmingumu ir organizaciniais sugebėjimais.

(Reikia prisipažinti, kad mūsų analizėje apie šį nei apie sekančiuosius nebuvome pagalvoję — Kas yra ateitininkas? Nors dėl to nenusiminkime, juk jeigu daugiau laiko būtume apie tai pagalvoję, greičiausiai prie šių išvadų būtume priėję).

7. Ateitininkas ruošiasi tapti tikru inteligentu, kuris galėtų vaidinti vadovaujamąją rolę Lietuvos valstybėje ir lietuvių tautoje.

8. Ateitininkas aukštai vertina krikščioniškos inteligentiškos šeimos idealą ir, turėdamas šeimyninį pašaukimą, ruošiasi tą idealą realizuoti savo būsimame šeimyniniame gyvenime.

9. Ateitininkas, kaip katalikas, yra visuomenininkas, kuris vadovaujasi krikščioniškojo solidarumo principais ir aukštai vertina laisvę bei tvarką.

10. Ateitininkas yra tikrai draugiškas atžvilgiu į visus kitus ateitininkus, pilnas pagarbos atžvilgiu į vyresniuosius ir atsidėjęs visuomenės ir valstybės reikalams pilietis.

Perskaitom visus ir beveik esam patenkinti duotu atsakymu. Bet vis mintis braunasi į galvą, kad gal jau ši ateitininko samprata pasikeitė, juk visa tai buvo rašyta taip seniai, dar mūsų tėvynės ribose. Gal čia išeivijoje ateitininko sąvoka pasikeitė? Todėl vis nerimsta širdis — noris matyti, ką nors naujesnio. Bet kur ieškoti? Atrodo, neįmanoma surasti. Juk žiūrėjome **Ateitininkų Vadove** ir ten tik atkartoja, ką St. Šalkauskis teigė. Tačiau, ką žinai, juk viso vadovo neperskaitei — nežinia, ką rašytų toliau. Taip susimąstę, jau beveik netekę vilties rasti ko mes norim, žadam taip ir baigt šį klausimą: — „Kas yra ateitininkas?" Staiga, šauna geniali mintis. Nugi, visai užmiršom apie **Ateitį.** Gal ten ką rasim? Ir staiga nustembam, negalim tikėti. Štai **Ateity** randam, ko visai net negalvojom. 1949 m. pirmajam numeryje randam tų laikų Ateitininkų Federacijos Vado Antano Maceinos straipsnį — **Kas yra Ateitininkas?.** Nudžiungam. Straipsnis — neperilgas. Atrodo, kad čia pagaliau rasim galutinį atsakymą. Nutariam skaityti. Visai neilgai trunka ir nuostabu — tikrai viską supratom.

Prof. Antanas Maceina pradeda straipsnį primindamas, kad pirmasis pasipriešinimas prieš Dievą prasidėjo su angelų sukilimu. Ši kova tęsiasi nuo to laiko per visus amžius. Šios kovos ženkle gimė Ateitininkija. Todėl būti ateitininku visų pirma reiškia būti Dievo kariu. Būti ateitininku reiškia būti aktyviu dalyviu kovos už Dievo Karalystę. Šiuo atžvilgiu ateitininkas nėra tik paprastas tikintysis, paprastas eilinis katalikas. Jis nėra tik Dievo Karalystės gyventojas, **kūrėjas ir gynėjas.** Savo mokslu ir menu, savo darbu ir gyvenimu, savo žodžiu ir raštu jis skelbia bei rodo Dievą visiems ir visur. Tai yra pirmoji ateitininkiškoji žymė, kurią nešioja **visi** ateitininkai:

Auksė Liulevičiūtė skaito paskaitą

ir moksleiviai, ir studentai, ir sendraugiai... Būti ateitininku reiškia eiti su Kristumi, nesvyruojant ir nedelsiant".

Perskaičius šiuos žodžius, tuojau kyla mintis. Tai visa puiku ir gražu. Žinoma, pirmiau buvo visoki aiškūs kovotojai prieš Dievą, bet mes dabar gyvenam laisvame krašte, pilname tolerancijos, nieks niekam nevaržo: ką nori, tą gali tikėti, ir visi gerbs Tavo įsitikinimus.

Na, reikia skaityti toliau gal rasim atsakymą. Štai skiltis užvadinta **Balandėli, nežinau.** Skaitom. Čia mums atsiskleidžia įvairūs būdai, kurie yra ir buvo naudojami kovai prieš Dievą. Ir štai mums prof. Antanas Maceina atskleidžia šių dienų kovos būdą prieš Dievą. Iš pradžių nenorim tikėti. Juk tai negalimas daiktas. Bet ramiai pagalvojus, noroms, nenoroms sutinki — profesorius teisybę rašo.

Pirmasis nuodėmingas šūksnis "netarnausiu" skamba nuolat. Tačiau jis skamba labai įvairiai. Kartais jis virsta atvira kova, kaip buvo pirmaisiais Krikščionybės amžiais. Kartais jis pasidaro tik paprastas filosofinis Dievo neigimas, kaip yra buvę aštuonioliktajame ir devynioliktajame šmtmetyje. Kartais jis virsta visišku nesidomėjimu." Netolimoje praeityje pasaulis pergyveno ir filosofinį neigimą, ir fizinę kovą. Nei viena, nei kita liuciferiška forma žmonijos laimėti neįstengė. Todėl Liuciferis pasidėjo fizinius ginklus, jis pasidėjo rimtą filosofo kaukę (maskę), o priėmė **ironišką skeptiko šypseną.**

"Daugelis iš mūsų esame skaitę Dostojevskio romaną **Broliai Karamazovai.** Ten yra viena scena, kuri puikiai išreiškia šią kovos formą prieš Dievą. Vieną vakarą Ivan Karamazov haliucinacijoje pastebi prieš save sėdintį maždaug keturiasdešimt metų džentelmeną, kuris pasisako esąs velnias ir pradeda pasakotis, kaip buvęs kažkada angelu, kaip ėjęs paskui Kristų į Kalvarijos kalną, kaip stovėjęs po kryžiumi, kaip regėjęs Kristų žengiant į dangų ir vos susilaikęs nesušukęs Hosanna. Ivan'ui įgrįsta visos šitas plepėjimas, ir jis atvirai velnią paklausia: „Sakyk, ar yra Dievas? Taip ar ne!" — Ir ką atsako velnias? Manote, kad jis Dievą paneigia? Anaiptol! Jis tik šypsodamasis atsako: „Balandėli, nežinau!"

LIETUVOS NACIONALINĖ MARIJAMPOLĖS BIBLIOTEKA

Tai ir yra mūsų dienų žmogaus atsakymas į Dievo klausimą. Ateinančiuose dešimtmečiuose Dievas filosofiškai nebus neigiamas ir fiziškai su Juo nekovos. Ir tiktai paprasčiausiai Juo nesidomės. Jau visai arti tas laikas, kada „padorioj draugijoje" bus netaktas užsiminti apie Dievą, o ypač apie Kristų. Kiek praeityje religija buvo stumiama iš gyvenimo dideliu triukšmu, taip ateityje ji bus stumiama gilia tyla. Nekalbėti bus pagrindinis būsimosios antireliginės propagandos dėsnis.

Visa tai matydami, randame, kad šitos rungtynės bus visai kitokios. Puolimo metu reikėjo ginti Dievą bei Bažnyčią. Nesidomėjimo metu reikia Dievą ir Bažnyčią rodyti.

Jieškant veiklos būdo prieš šią formą atrandame, kad per meilės darbus mes atskleisime moderniam pasauliui savos religijos grožį ir galią". Toliau straipsnyje prof. Maceina nagrinėja kaip šitą veiklos būdą atsiekti ir primena, kad dar toli gražu nesame jo atsiekę.

Straipsnį profesorius baigia išvesdamas iš visų pateiktų minčių ir duodamas atsakymą į klausimą: „Kas yra ateitininkas?"

1. Ateitininkas yra Dievo Karalystės žemėje kūrėjas ir gynėjas.

2. Ateitininkas yra Kristaus meilės dėsnio vykdytojas praktiniame gyvenime.

3. Ateitininkas yra moderninės kultūros jungėjas su Krikščionybe, atnaujindamas šią kultūrą Kristaus dvasia.

Dėlto galima suprasti, kodėl ankščiau ir buvo sakoma, kad ateitininkas nėra paprastas tikintysis arba kasdieninis tikintysis. Ateitininkas yra sąmoningas ir veiklus katalikas: **sąmoningas savo tikėjime ir veiklus savo krikščioniškosios meilės darbuose.**

Tai va, pagaliau patikrinom artimiausius, mums prieinamus šaltinius. Dabar jau turim reikiamą medžiagą galutiniam ateitininko paveikslui sukurti. Jei nors kiek paskirsim laiko apie tai pagalvoti, rasime, kad šios savybės tinka visiems ateitininkams: ir moksleiviams, ir studentams, ir sendraugiams. Skiriasi tik laipsniu ir būdu šių savybių pasisavinimas, bet nesiskiria esmėje.

NESIDUODA IGNORUOJAMAS

Mielasis Rimai,

Jei savo aštria plunksna nebakštelsi man dar kartą pašonėn, tai šitas laiškas Jums bus paskutinis.

Kas kas, bet gyvieji katalikai neturi ko atsiprašinėti už savo "nemoderniškumą" ar "atsilikimą" nuo pasaulio pažangos. Pabrėžiu: "gyvieji" katalikai, ne taip vadinami 'praktikuojantieji" katalikai. Ir Kristaus asmenybė, ir jo mokslas tiek toli yra pralenkę mūsų dienas, kad kito tokio nepaprasto pasaulyje nėra. Jis yra toks modernus, kad net ir dideli revoliucionieriai nedrįsta jo paraidžiui sekti. Daugelis net gerais katalikais save laikančių neįstengia persiimt ir gyventi jo idealais. Štai vienas kitas pavyzdys.

Kai Leonas XIII, Pijus XI, Pijus XII ir dabartinis popiežius Jonas XXIII išdėstė Kristaus principus, liečiančius socialinį bei ekonominį teisingumą, tai daugybei atrodė nepaprastos staigmenos, stačiai socialistiškos mintys. Kaikurie kraštai nedrįso net paskelbti Leono XIII enciklikos "Rerum novarum". Bet jei popiežių enciklikose išdėstyti principai būtų taikomi kapitalo ir darbo santykiams reguliuoti, tai išsirištų ne tik pragyvenimo ir šeimos išlaikymo klausimai, bet ir depresijų, darbo teisių, darbo sąlygų, privačios nuosavybės, socialinės draudos ir eilė kitų problemų. Tai pripažįsta ne vienas kairiojo sparno žymus vyras. Tik jie nežino, kad enciklikose dėstomi principai yra Kristaus mokslo dėsniai. Iki šiol niekas kitas nieko geresnio nėra pasiūlęs žmonijos problemoms spręsti.

Ne lengvatikiai

Pats, Rimai, manai, jog bent vienu požiūriu Kristaus laikai labai skyrėsi nuo mūsųjų. Tada žmonės lengvai tikėję į antgamtės pasaulį. Mūsų laikai esą per daug kritiški ir skeptiški patiems pagrindiniams Kristaus reikalavimams.

Bet pasiskaityk atydžiau N. Testamentą ir pastebėsi, jog Kristaus laikų skeptikai nė kiek nebuvo atsilikę nuo mūsiškių.

Ne vien atėniečiai juokėsi šv. Pauliui kalbant apie kūno iš mirusiųjų prisikėlimą. Ir žydų sadukėjams asmeniško prisikėlimo ir, iš viso, amžinojo gyvenimo mintis atrodė tokia paika, kad jie bandė užčiaupti Kristui burną paklausdami, kuriam iš turėtų septynių vyrų našlė žmona priklausysianti danguje.

Kai Kristus pažadėjo duoti žmonėms valgyti savo kūną ir gerti savo kraują, tai šimtai sekėjų metė jį ir drožė namo. Tai atrodė perdaug ir geriausiai valiai. Kristaus stebuklai daugeliui tiek tedarė įspūdžio, kiek Liurdo stebuklai moderniškiesiems skeptikams. O kai, pagaliau,

jis prisipažino esąs Dievo Sūnus, ne tik neėmė nekritiškai jį garbinti, bet prikalė prie kryžiaus.

O vistiek, Kristus reikalavo iš tų netikėlių skeptikų tikėti į antgamtinį gyvenimą, į neregimą malonę, į maldos galybę, į antgamtinį atlyginimą ir bausmę, į visą eilę kitų komplikuotų tiesų, kurių joks žmogaus protas negali įkąsti.

Visa tai žinant, kaip galima, Rimai, sakyti, jog Kristaus laikai buvę lengvatikiai, naivūs, o mes esą kritiški ir skeptikai. „Abu labu tokiu"!

Dar vienas panašumas

Stebint vakarų Europos ir Amerikos gyvenimą, man rodos, mūsų laikus galima charakterizuoti kaip pablūdusiai besivaikančius patogumus ir malonumus. Ar to neliudija visos reklamos? O tačiau ir tai nėra nauja, niekada seniau negirdėta. Kristaus laikai buvo visiškai panašūs ir tuo požiūriu. Cirkas tada buvo nemažiau svarbus už duoną. Romos pasilinksminimų vietos buvo kurkas ištaikingesnės ir prabangesnės už moderniškiausius šių dienų teatrus.

Šiandien nė įsivaizduoti nebegalime, kaip šėlo romėnai imperatoriui, ar kuriam generolui grįžus po laimėto karo. Net dievų šventyklos buvo paverčiamos malonumų centrais. Savaičių savaites uliojo, arenos, hipodromai sausakimši, girtavimas plačiausiai įsikerojęs.

Jėzus regėjo tą žmonių troškulį svaigintis ir linksmintis. Jis ne kartą buvo mielas linksmas svečias, draugiškas, įdomus. Bet jis vis priminė savo klausytojams ir mokiniams, jog kiekvieno gyvenimą lydi kryžiaus šešėlis; jog tikroji laimė priklausanti tik tiems, kurie, dėl jo meilės, priimsią nešti kasdieninį savo kryžių. Šitoks laimės sujungimas su kryžiumi, Romos pirčių filosofams skambėjo lygiai juokingai, kaip skambėtų mūsų naktiniuose klubuose. Šitoks laimės supratimas buvo tokia pat nesąmonė Romos patricijams, Jeruzalės farizėjams, kaip ir Čikagos ar New Yorko nakties paukščiams, Hollywoodo žvaigždėms ir jų adoratoriams, kurie juokdamiesi ir šampanu putodami, laužo kone visus Dievo įsakymus, už tai viens kitam karštai plodami.

Nemanyk, Rimai, kad Kristus nenorėjo leisti žmonėms patirti žemiško džiaugsmo. Ne! Bet jis regėjo, jog pašėlęs vaikymasis malonumų neišvengiamai baigiasi skausmu, net desperacija. Jis regėjo, jog nevaldoma aistra žmogų pavergia, supančioja. Jo kryžius gi, nors yra našta, bet lengvas. Tikrąją laimę žmonės randa ne malonumuose ir prabangoje voliodamies, o atlikdami savo pareigas ir pasiaukodami. Šitą laimės kelią Kristus aiškiai nubrėžė savo velkamo kryžiaus galu.

Tebūnie gana. Kad ir kažkiek daugiau pavyzdžių pirašyčiau, vistiek visų apimti negalėčiau. Pagal čia ir anksčiau iškeltuosius galvodamas ir gyvenimą stebėdamas, Rimai, galėsi toliau pats pakankamai susivokti ir įvertinti Kristaus vienkartinę, visada seną ir visada naują, žavią, aktualią atsakomybę. Kas man jį daro ypatingai mielą yra tas: Jis niekam niekada neprisimeta. Nė vienos kartos neprievartauja. Jis skrupulingai skaitosi su žmogaus laisve. Jis pateikė savo mokslą, savo patarimus ir nurodymus gyvenimo problemoms spręsti ir laukia, kas juos priims. Bet ar neįdomu ir ar ne keista, kad ir po dviejų tūkstančių metų jo mokslas yra gyvai, aistringai diskutuojamas, kai Platono „Respublika" yra tik pasenusi, nebeįdomi gyvenimo teorija, kai Bacono komentarai Platono knygų tiktai specialistams mokslininkams berūpi? Kristaus gyvenimo teorija ir šiandien yra tokia pat gyva, nauja, aktuali, kaip anuo metu, kai jis pats ją skelbė žydams ir ciniškiems Romos imperijos piliečiams. Galim Kristaus doktrinas pripažinti, galim nepripažinti, bet jų apeiti, ignoruoti, jų išvengti negalima.

JONAS ŠOLIŪNAS

ROŽĖS IR SNIEGAS

Baltam balčiausiam patale
Raudonos rožės žydi,
Kai verks varpai variniai vakare
Tegul vėl pas mane — tave sapnai atlydi.

Rytinės rasos virs kristalu,
Pirmus dienos daigus nušaldys sniegas.
Aš vėjo klausiu: ar tai tu,
Lyg dingusi svajonė lapais bėgi?

Baltam balčiausiam patale
Raudonos rožės žydi,
Naktis praaugusi mane
Dainuojančių žiedų pavydi.

Aušrinės skruostus raudonai
Dažys vėl pirmas gruodas,
Kai susitiksim — ar žinai:
Praskridęs bus jau paukštis juodas.

Baltam balčiausiam patale
Raudonos rožės žydi;
Meldžiu — sugrįžki pas mane,
Nei rožės, nei sniegai juk laimės nepavydi.

Buvo išgarsėjusių rašytojų, bet po metų šimto, kito jie nebeįdomūs. Buvo mokytojų, profesorių, kurių pamokos išdilo iš atminties prieš pasibaigiant paskaitai. Jėzus savo mokslą paskelbė po atviru dangumi, ir jis tol tvers, kol tas dangus gaubs mūsų žemę. Kristus dabar ir visada, anot šv. Pauliaus. Mūsų valioje ar jį priimti, ar atmesti. Bet to negalima padaryti dangstantis pretekstu, jis esąs nemodernus, neaktualus, mums neturįs nieko vertingo duoti.

Bet Kristaus moderniškumas ir vertingumas glūdi ne Kalėdų šviesų ir giesmių nuotaikoje ir sekmadienių formalumuose! Jo vertę ir gyvybingumą reikia rasti įsigilinant į kiekvieną jo paskelbtą principą, įsijaučiant į jo asmenybę, už vis labiausiai, įsigilinant į pagrindinę jo paslaptį, kad jis yra tikras žmogus ir tikras Dievas. Už šitą supratimą nėra nieko vertingesnio. Jam įsigyti niekada nebus perdaug padaroma ir niekada ne "per anksti".

Mano linkėjimai Jums, Rimai, ir jūsų draugams — studijuokite Kristų, gyvąjį Kristų. Studijuokite ne kaip farizėjai, bandydami jį "sugauti kalboje", ne kaip priekabių ieškodami skeptikai, o kaip tiesos, šviesos ištroškę žmonės, pasiryžę rastą tiesą įkūnyti savo gyvenime, bet kuria kaina.

Jūsų Kristuje

Jonas Kidykas, S.J.

Charakterių rūšys

TERESĖ PAUTIENIŪTĖ

Charakteris, arba būdas, dažnai yra asmenybės sinonimas. Tačiau didelė pedagogų dalis charakterį laiko asmenybės dalimi. Charakteris ir intelektas (protinė galia) sudaro asmenybę.

Charakteris yra asmenybės atbaigimo išraiška. Ši išraiška duoda žmogui aiškų atsakomybės jausmą. Tada jo veiksmai yra paremti idealais, o ne paviršutiniais bei laikiniais dalykais. Charakteris yra moralinis žmogaus įvertinimas.

Charakteriai skirstomi į keturias ryškesnes grupes:

1. cholerikai,
2. sangvinikai,
3. flegmatikai,
4. melancholikai.

Cholerikas

Cholerikas yra pagrindiniai karšto, staigaus temperamento žmogus. Jis yra kritiškas betkokio autoriteto atžvilgiu. Jis pats save laiko autoritetu. Užtat šitokiam žmogui yra sunku nurodyti jo klaidas, nes kritikos jis nekenčia.

Be gero auklėjimo cholerikas gali pasidaryti tironiškas, bejausmis, atstumiantis. Despotai valdovai dažniausiai buvo choleriško būdo.

Jeigu choleriką kas nors patraukia į savo pusę, tai jis būna ištikimas draugas ir kilniaširdis. Taip pat jei jis bus gerai išauklėtas, tai pasižymės pareigingumu.

Cholerikas turi stiprią valią. Jis gali susilaikyti ir vykdyti nusistatytus uždavinius. Visi žymieji asmenys, kurie ką nors pasiekė, turėjo turėti choleriškų bruožų.

Noras būti pirmose vietose ir vadovauti yra pirmoji choleriko žymė. Jis nesustoja prie smulkmenų, bet veržiasi į priekį.

Sangvinikas

Sangvinikas pasižymi nepastovumu ir jam yra sunku ilgai susitelkti prie vieno dalyko. Sangvinikui užtai yra sunku ką nors pasiekti. Jam geriau sekasi, kai kas nors iš šalies jį paremia ar paskatina. Kai kuriuose bruožuose jis yra panašus į choleriką. Pavyzdžiui, abu pradės tą patį darbą su tuo pačiu užsidegimu ir pavyzdingai jį ruoš, tačiau jeigu darbas pareikalautų daug ištvermės ir ilgiau užsitęstų, tai rezultatai gali būt skirtingi. Cholerikas ištesės, o sangvinikui gali visaip pasitaikyti. Tai yra charakteringa jo būdui. Taip pat sangvinikai turi daug švelnių bruožų, ir jie mėgstami draugijose.

Flegmatikas

Flegmatikas yra lėtas apsisprendime ar nuomonės pareiškime. Jo nerasi vadų bei visuomenininkų eilėse, nes jis mažai aktyvus. Jis sunkiai sujaudinamas ir dažnai gali būti abejingas ar net šaltakraujis kitų atžvilgiu.

Jame nerasi siekimo gudrauti. Jis visada bus aiškus ir atviras. Paklaustas jis gali pasakyt ir kiek pinigų turi banke, ir dar daugiau.

Flegmatikai pasižymi darbe ištvermingumu ir kruopštumu.

Šitie žmonės niekad nepradės revoliucijų ar sąmyšių, nes nestato didelių reikalavimų. Jie pa-

sitenkina esama padėtim, jeigu ji nors truputį pakenčiama. Ekonominės, politinės ar moralinės krizės jų perdaug nejaudina.

Melancholikas

Melancholikas daug ir liūdnai mąsto. Jis linkęs sielvartauti ir jautriai pergyvena savo bei kitų nelaimes. Jis save menkai vertina ir sau pačiam būna labai negailestingas, todėl retai būna laimingas.

Melancholikai yra dažnai geros širdies. Jie veikiai pateisina kitus ir prisiima jų kaltę sau, todėl jie neretai būna išnaudojami.

Jiems patinka smulkmeniškas ar rutininis darbas. Apskritai melancholikai yra labai kruopštūs ir pastovūs darbininkai. Savo darbu, tačiau nesigiria. Taip pat pasižymi ypatingu kantrumu ir teisingumu.

Apskritai

Apspręsti žmogaus charakterį yra sunku. Nėra taip, kad būtų galima pirštu nurodyti žmogų ir pasakyt: „Štai cholerikas, o tas melancholikas". Šitoks apsprendimas nėra teisingas ir yra netikslus. Jis ribojamas vieno fakto — visai grynų charakterių pasaulyje retai pasitaiko. Žmogus turi savyje kelių charakterių ypatybes. Tačiau yra viena vyraujauti, kurios daugiau pasireiškia. Kitą dalį sudaro gerų ir blogų charakterių ypatybių mišinys.

Teoretiškai idealus charakteris turėtų savyje geriausius visų keturių charakterių bruožus. Tačiau tas yra veik neįmanoma.

Praktiškai būtų geriausia kombinacija choleriko ir sangviniko. Choleriškumas pasižymi valia ir stiprybe, o sangviniškumas — švelnumu.

Mažiausia pageidaujamas mišinys yra flegmatiko ir melancholiko. Abiejų blogos ypatybės, sudėtos sykiu, persveria gerąsias.

Žmogus, kuris neturi vieno vyraujančio charakterio, irgi nėra pageidaujamas. Jis dažniausiai neturi savo nuomonės ir yra lengvai įtaigojamas — vadinasi „lepšė".

Taigi, yra keturios charakterių rūšys:

Cholerikas — stiprios valios žmogus, gali daug gero padaryt, jeigu į tą pusę bus pakreiptas.

Sangvinikas — žmogus su daug norų, bet pasižymi nepastovumu.

Flegmatikas — lėto būdo.

Melancholikas — dažniausia būna liūdnai nusiteikęs.

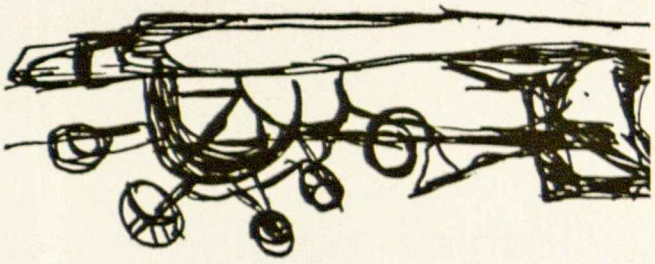

Kazys Jankauskas

KRINTANTIS SNIEGAS

Tamsūs, audringi debesys
Verčias, lyg vilnys ežero
Slenka pavėjui
Per nepermatomą,
Saulės neapšviestą dangų, šoka.

Viesulai krykštauja,
Rėkdami pranašauja,
Kad jau laikas
Sutikti atkeliautoją,
Jį pagerbt.

Baigės judėjimas;
Ežeras nutilo;
Žemė sustojo.

Garbės svečias neužilgo atėjo;
Drovus, švelnus;
Palengva, tingiai krisdamas žemyn.

Primirkęs dangus
Pagaliau trūko;
Negalėjo išlaikyt
Šio puikaus fenomeno — sniego.

Apdengė medžių nuogas rankas,
Miegančią žolę,
Rudas kalvas.
Paslėpė stogus senųjų trobų,
Uždengė ežero žalsvas bangas.

Palaidojo tamsą.
Vainikavo žemę.

Žvilgsnis į moksleivių studijinę temą

ALGIS NORVILAS

Studijinės temos tikslas

Iš pirmo žvilgsnio galit pastebėti, kad programa yra suskirstyta į dvi pagrindines dalis: pirma liečia komunizmą, antra aplinką, kurioje jūs gyvenate. Komunizme ir jūsų aplinkoje yra elementų, kurie nesutaikomi su jūsų krikščioniškaisiais įsitikinimais. Kitaip sakant, tarp jų egzistuoja priešingumas: galima apsispręsti tik už vieną arba kitą.

Šių antikrikščioniškų elementų įtaka yra tokia didelė, kad dabartinis "modernusis pasaulis" yra stačiai supagonėjęs arba tapęs stabmeldiškas. Nusigręžęs nuo evangelijos, Kristaus mokslo, jis pergyvena dvasinį cnaosą, Romano Guardini, garsus italų kilmės teologas, sako, jog mūsų laikais "žmogaus karalystė" pasiekė savo didžiausią triumfą ir tuo pačiu pergyveno katastrofas, kurios sukėlė pavojų visai civilizacijos ateičiai. Rusų filosofas Berdiajevas kalba apie šiuos laikus kaip žmonių istorijos krizę. Neseniai miręs žymus šveicarų psichologas Carl Jung tvirtina, kad šių laikų žmonės yra atsiskyrę nuo savo psichinių funkcijų ir pasinėrę perdėtame praktiškume.

Komunizme šie pagoniški elementai aiškiai matomi, nes komunizmo kova prieš krikščionybę vyksta atvirai. Jis įsitikinęs, kad žmogus savyje turi išganymo galimybes — žmogus be jokio Dievo gali pasiekti rojų. Užtai žmonėse ir naikina Aukštesnės Būtybės tikėjimą, nes pagal juos žmonių bendruomenė yra ta būtybė. Pavyzdžiui Lietuvoje tyčia apkrauna parapijas mokesčiais, kurių paprastai, kad ir kažinkaip norėtų, parapija apmokėti negali. Tokiu atveju parapija uždaroma. Iš 10 ar 11 buvusių vyskupų, tėra likę tik keturi. Iš jų tik vienas vysk. Maželis eina savo pareigas. Pats liūdniausias įvykis tai neseniai išleistas įstatymas, kuris draudžia visiems vaikams iki 18 metų amžiaus eiti į bažnyčią ir mokytis religijos.

Jūsų aplinkoje nekrikščioniški elementai yra šiek tiek sunkiau pastebimi. Subjektyvus arba vienašališkas žvilgsnis gali juos net visai paslėpti. Pavyzdžiui, važiuojant autobusu arba "elevated" kartais šalia atsisėda moterėlė, išsitraukia rožančių ir pradeda kalbėti. Retkarčiais — ir vyras. Žinome, kiek mokyklų ir labdaros institucijų katalikai išlaiko; gal dar tik pereitą savaitę skaitėme apie Amerikos jėzuitų naujai įsteigtą universitetą ar seselių būrį, kuris išvyko į misijas. Išeitų, kad mums nėra ko rūpintis, tik džiaugtis ir ramiai gyventi toliau. Bet šitoks paviršutiniškas žvilgsnis, nesusipažinus arčiau su aplinka, gali žmogų apgauti..

Pažvelgus kiek objektyviau ir giliau, atsiveria visai kitoks pasaulis. Pažiūrėkite į savo amžiaus draugus ir drauges! Kokie idealai juos vilioja? Dauguma iš jūsų geriau už mane žinote, kas vyksta tuose "sweet 16 parties" ir t. t. Pažvelgę į mokslo institucijas, matysim, kad dar yra stipri amerikiečio filosofo John Dewey įtaka. Jis tikėjo, kad dorovė (angliškai morals) turinti būti pagrindinai praktiška ir kad reikia priešintis bet kokiam bandymui ją palenkti transcendentinėm arba aukštesnėm vertybėm. Šio filosofo ir kitų įtakoje panašūs principai yra taikomi bendrai žmonių gyvenimui. Pavyzdžiui sociologai prieina šitokių išvadų: jei daugiau kaip pusė vedusiųjų išsiskiria, tai šitokį reiškinį reikia laikyti normaliu ir leistinu. Kitaip sakant, ne Bažnyčia, ne Dievas, bet dauguma apsprendžia dorovę. Mūsų laikais net atsirado nemažas skaičius žmonių, kurie įsitikinę, kad techninė pažanga turi atsakymą į kiekvieną gyvenimo problemą ir klausimą. Mokslas jiems yra Dievas: "science is God". Nors paskutiniu laiku žmogus pamatęs, kad ta technika gali atnešti jo paties galą, gal susipras ir sugrįš prie aukštesnių vertybių. Įdomiai šį aspektą iškelia Kristoforas Dawson, žymus katalikas - kultūrfilosofas: This is the age of Frankenstein," herojus, kuris sukūrė mechaninę baisenybę ir tada pamatė, kad toji išsilaisvino iš jo kontrolės ir grasino jo paties egzistencijai — gyvybei.

Sujungus tuos abu moderniuosius reiškinius — komunizmą ir pagonišką mūsų aplinkos sekuliarizmą — juntamas didelis pavojus visai krikščioniškos civilizacijos ateičiai. Kyla klausimas, kaip į tai turi reaguoti krikščionis? Atsakymą galim duoti iš istorinio taško: 4 ir 5 šimt. Bažnyčią nusiaubė laukiniai germanai ir hunai. Viskas atrodė pražuvę. Bet krikščionybė atsilaikė ir po ilgo laiko tuos pačius laukinius perkeitė, galop davusi tokius žmones, kaip Šv. Tomą Akvinietį ir Dantę. 16 šimt. Bažnyčią suskaldė erezijos — Liuterio, Kalvino, Anglijos karaliaus Henriko VIII ir kitų. Atsirado net žmonių, kurie pranašavo krikščionybei galą. Tas galas neatėjo. Ne tik kad neatėjo, bet Katalikų Bažnyčia įsigalėjo Azijoje, Afrikoje, Šiaurės Amerikoje ir net visoje Pietų Amerikoje. Panašią krizę pergyvena ir dabartinis mūsų amžius. Bet

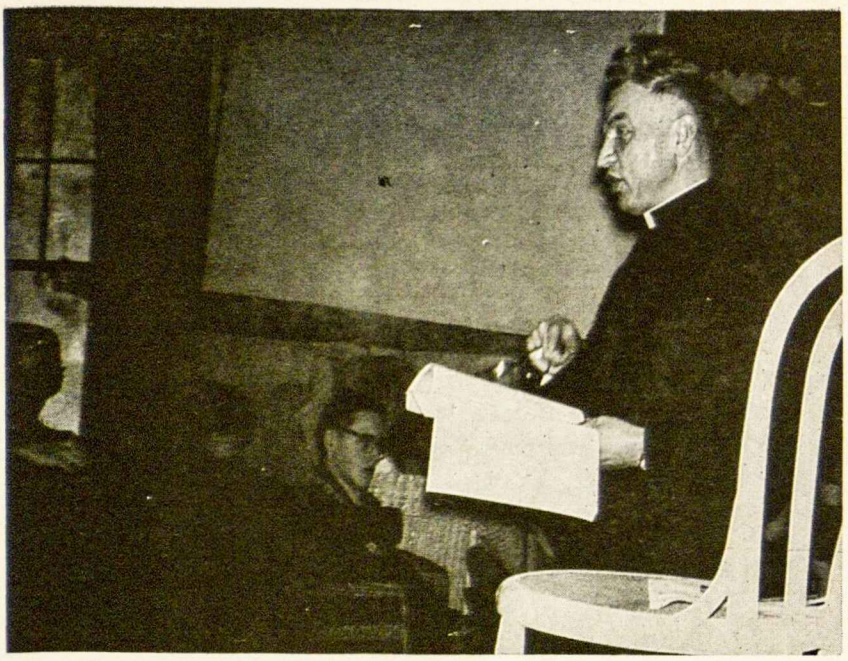

Kun. I. Urbonas skaito paskaitą moksleivių žiemos stovykloje.

taip, kaip praeityje Bažnyčia nežuvo, taip nežus ir ateityje. Būdami krikščionys, mes turime vadovautis sveiku optimizmu ir turėti pasitikėjimą Kristumi. Šią mintį įdomiai iškelia Anglų teologas Gerald Vann: Krikščioniui chaosas ir iširimas rodo ne galutinį nugalėjimą ir beviltiškumą, bet viltį ir reikalavimą (a challenge), galimumą kažko naujo, kaip naktis turi savyje aušros laukimą, ir žiema pavasario pažadą.

Šitam trumpam moderniojo pasaulio apžvelgime, kaip tik ir atsispindi studijinės temos tikslas. Iš anksto jumyse ugdyti supratimą ir pajutimą dabartinio pasaulio blogio reiškinių, pajutimą, kad gėris, kurį mes atstovaujame, būtent krikščionybė, veda nuolatinę kovą prieš b'ogį. Ir atsiminkime, kaip žiema savyje neša pavasario pažadą, vis turėkime viltį, kad ir dabartinis chaosas sužydės pavasario džiaugsmu ir gražumu, nes ateitis yra mūsų rankose.

Ar moksleivis sugebės programą įvykdyti

Man kartą teko dalyvauti viename posėdyje, kuriame vienas sendraugis pareiškė panašias mintis; šių dienų moksleiviai yra niekam tikę, jie nieko nesupranta ir visai negalvoja. Aišku, toks pasisakymas yra perdėtas ir neteisingas. Šių dienų moksleiviai skiriasi nuo buvusių tik tuo, kad turi labai skirtingas gyvenimo sąlygas. Konkrečiai bandysiu pažiūrėti, ar moksleivis savo sugebėjimais įstengtų šią programą įvykdyti? Pagal tą sendraugio nuomonę išeitų, kad su jaunimu nereikia iš viso pradėti, nes angliškai tariant "it's just hopeless." Bet realiai pažiūrėjus, gaunamas visai kitas vaizdas. Pirma reikia pripažinti, kad jūsų lietuvių kalba silpnoka. Nereikia daug ko norėti, gyvenant svetimoje aplinkoje. Tai dabar patariu, kai kviesite žmogų pravesti pašnekėsį, numatykite tokį, kuris bent kiek mokėtų prie jūsų prisitaikyti. Tas pašnekesys vienaip perteiktas gali būt daugumai nesuprantamas, o kitaip jau suprantamas. Kitaip sakant, pašnekesio temos nėra per sunkios, tik viskas priklausys nuo to, kaip jos bus perteiktos.

Antra, dabartiniam jaunime yra radikalus interesų skirtumas nuo praeities jaunimo. Čia kaip tik ir iškyla tas nesusipratimas tarp pačios jauniausios ir senesniosios kartos. Mat paprastai iki šiol buvo vartojamas, sakykim, tiesioginis metodas — stačiai svarstant pagrindinius ateitininkijos principus, kaip intel., šem. ir t. t., bandant apčiuopti ir suprasti gėrį, kuris juose yra. Atrodo, kad praeityje jis tiko. Mūsų dabartiniam jaunimui, gyvenančiam visai skirtingoje aplinkoj, šitoks tiesioginis nagrinėjimas sausų principų intereso nesukelia. Jį daugiau domina problemos, susijusios su pačiu gyvenimu. Jis daug mieliau kalbės apie skyrybų teisę ir kinų moralinį lygį, negu kažkokius principus. Užtai studijinei temai kaip tik stengiamasi pritaikyti netiesioginį metodą — nagrinėti blogį vadovo priežiūroj, kad būtų suprastas gėris. Kitaip sakant, jūs iš tikrųjų jieškosite principų esmės, tik iš kito galo kitaip negu kaip buvo daroma iki šiol. Jūs diskutuosite blogio reiškinius, kurie moderniam pasaulyje jus supa iš visų šonų — pradedant nuo paprasto "birthday party" ir einant iki komunizmo pavergtų kraštų. Jūsų tikslas bus iškelti tą tuštumą, kuri ten yra ir suprasti jos bereikšmingumą.

Trečia, tai klausimų klausimas. Man vienas asmuo pastebėjo, kad klausimai, kurie seka pašnekėsius, yra moksleiviams per sunkūs. Mano manymu, tai viskas priklauso nuo to, kaip į tuos klausimus žiūrima. Jeigu į klausimus tektų atsakyti vienam moksleiviui, tai aišku, jie gali būti per sunkūs. Bet atsiminkime, klausimus nagrinės grupė moksleivių bendrom pastangom. Pvz., vienas pradeda su kokia nors mintimi, antras ją papildo, trečias prideda ką nors naujo ir t. t. Šitokiam bendram diskutavime moksleiviai netik sugebės į klausimus atsakyti, bet vadovo priežiūroje prieis labai teisingų išvadų. Be to, šitoks diskutavimas pratins jus kritiškai ir savarankiškai galvoti, tai ko mokykla dažnai neįstengia moksleiviui suteikti.

Apskritai aš manau, kad jūs sugebėtumėte programą įvykdyti. Įsivaizduokite, mes jūsų prašome programai pašvęsti tik valandą į mėnesį arba devynias valandas per metus. Bet aišku, programos pasisekimas ar nepasisekimas priklausys grynai nuo jūsų pačių.

Algis Norvilas

EPILOGAS

GRAŽINA PAULIUKONYTĖ

Redakcija ne su visom autorės pareikštom mintim sutinka. Tačiau pagrindinė mintis, kad neviskas yra kaip turėtų ar galėtų būti yra teisinga. Mes tikimės, kad straipsnis sukels diskusijas, kurios paruoš kelią mūsų organizacijos patobulinimui.

Visa tai įvyko prieš penkiasdešimt vienerius metus. Tais laikais Europoje siautė ateizmo banga. Pora susipratusių studentų nutarė kovoti prieš šį filosofinį priešą. Ir iš to susikūrė stiprus būrys, kuris savo tautą apgynė nuo šio priešo, ir kurio nariai pasivadino ateitininkais — tie, kurie žvelgia į šviesesnę savo tautos ateitį. Bet laikas bėgo, dingo įkūrėjai, ateizmas suskilo į daugybę kitų šakų, pasislėpė po įvairiais vardais, ir "Ateities" kovotojai prarado pradinį entuziazmą. Tapo lyg plikbajoriai, anais Lietuvos istorijos laikais.

Dabar, praėjus pusei šimtmečio, pažvelkime į ateitininkų stovį. Žmogui lengviau kitus apgaudinėti, negu būti su jais atviram, tačiau sunkiausia būti visiškai atviram su savimi. Tad praskleiskime dūmų uždangą, susiformavusią prieš akis, nulipkime nuo savo žavaus fantazijų dangaus ir pajuskime žemę po kojomis. Kur dabar stovime? Kokioj padėty ateitininkija? Laikas peržvelgti, kur labiausiai šlubuojama, kodėl dabar organizacijoje jaučiamas trūkumas, kodėl sakoma, kad mes jau atgyvenome savo "auksinį amžių". Pirmiausia pažiūrėkime į savo penkių principų vykdymą.

Ar tu nori mus nufotografuot? Foto: Zita Acalinaitė

Katalikiškumas ir šeimiškumas — tai du principai, kurie turi būti jaučiami ir įgyvendinami kasdieniniame gyvenime. Sutinku, abiejų praktika yra labai asmeninis reikalas. Tačiau, kadangi tai yra dalis ideologijos, tai ir šie principai turi savo išorinius aspektus, kuriais kiti mus teisia. Gal at-kai ir praktikuoja savo tikėjimą viešai kur kas labiau negu kitų liet. organizacijų studentai, bet nereikia užsidaryti savo tautos kevale. Palyginkime save su kitais studentais, kurių juk nemažai sutinkame universitetuose. Nemanau, kad ilgai truks, kol pastebėsime, kad anie katalikai kur kas uoliau atlieka savo religines pareigas, yra labiau įsisąmoninę tikėjime ir gal net labiau jį įvertina. Vien dėl to, kad religijos praktika yra toks asmeninis klausimas, jis dar nei karto nebuvo išsamiai gvildenamas per suvažiavimus ar ideologinius kursus. Čia noriu tik iškelti grynai asmeninę praktiką. Ar kas galėtų pasakyti apie ateitininkus, kad jie yra susipratę katalikai, praktikuoją savo tikėjimą, ir tuo išsiskiria iš kitų katalikų tarpo pavyzdžiu kitiems?

Dažnai klausomės paskaitų teologinėmis ar filosofinėmis temomis apie

"Gyvąją Dvasią", parašome reportažą, kad "gera buvo paskaita, daug įdomių minčių... paskaitininkui nuoširdus ačiū", tačiau tai ir pasilieka ant popieriaus paviršiaus ir mes toliau žygiuojame savo numintu takeliu. Gera teorija, idėja turi būti įgyvendinta, reikštis per žmones, kitaip jos egzistencija labai nekonkreti. Kalbėti žavingai daug kas moka, tačiau nors dalį to įgyvendinti savyje yra kur kas sunkiau.

Dabar suriškime tautiškumą, visuomeniškumą ir inteligentiškumą į vieną krūvą ir pažiūrėkime, kas gaunasi. Tautiškumas tai ištikimybė savo tautai, o savoji tauta nevisuomet yra ta žemė, kurioje gyvename, ar nuo kurios priklausome. Nebūdami ištikimi savo tautai, negalime tarnauti ir kitai nors nevienas tai bandė.

Šiomis dienomis labai pasigendama lietuviškos dvasios. Jau prieš metus ši situacija buvo pastebėta SAS vasaros stovykloje. Trumpai sakant, liūdna. Svetima kalba, svetimos dainos, energijos stoka... vienu žodžiu, viskas svetima, net nejauku. Kodėl dabar negali stovyklos būti tokios, kaip prieš porą metų? Todėl, kad niekas nenori atitaisyti esamos situacijos. Vyresniųjų galvojimas — nacionalizmu dažytas. Jiems reikia tik gero šūkio užsikabinti, ir aklai veržiasi kovoti už lietuvybę. Juos labai veikia sentimentalizmas. Viskas, kas lietuviška, tai girtina, viskas kas ne — smerktina. **Pirmasis šių kraštutinumų randamas moksleivių sąjungoj, antrasis sendraugių, o abu pas studentus.** Tačiau abu jie yra labai nevykę ir netinkami dabartinėse veikimo sąlygose. Amerikonizmas yra aiškus nusistatymas prieš lietuviškumą, o nacionalizmas jau atliko savo funkciją ir dabar yra, kaip prof. Eretas savo paskaitoj per Liet. Mokslo Akademijos suvažiavimą apibrėžė, "mirusiųjų credo" Anksčiau nacionalizmas (šovinizmas) buvo labai reikalingas atsispyrimui prieš verčiamą nutautėjimą, prieš patekimą rusų ar lenkų globon. Tada jis padėjo išgelbėti mažas tautas nuo išnykimo didesnių tautų labui. Bet dabar situacija pasikeitė. Pasaulyje labai reikia vienybės, ir mažoms Europos tautoms yra dar mažiau vilties atsispirti prieš Rusiją vien tik savom jėgom. Tačiau užsilikęs nacionalizmas kliudo bet kokiam susijungimui. Per šiuos šimtmečius perdaug pilta tulžies kitų tautų sąskaiton, ir dabar sunku surasti bendrą kalbą. Iš kitos pusės nutautėjimas šiame krašte, amerikonizmas, mums kaip lietuviams nepriimtinas jau vien dėl to, kad jis yra svetimas, ne savas. Tad reikia surasti vidurkį tarp šių dviejų aspektų: įvertinti lietuviškumą tiek, kiek jis yra vertas, bet taip pat susipažinti ir su šio krašto galvojimu. Susipažinti, bet ne pasisavinti kaip savo visus amerikonizmo aspektus. Susipažinti reikia, nes čia gyvename, ir tik susipažinę galėsime konkrečiai įvertinti savo padėtį, atsistoti ant žemės. Lietuvybės nereikia dievinti, nes katalikiškumo principas pripažįsta tik tris šv. Trejybės asmenis. Ketvirtas asmuo — šv. Lietuva ten nepriklauso

Eikime prie visuomeniškumo principo. Daugumas mūsų tai supranta priklausymu lietuvių bendruomenei, dalyvavimu įvairiuose minėjimuose, aukų rinkimu lietuvybės labui. Tačiau ši sritis paskutiniu metu yra tapusi truputį keblesnė. Pirmiausia, ateitininkai neužtektinai pasireiškia savo veikla lietuvių tarpe. Girdėti net skundų. Sako, at-kai turi ideologiją, ir jiems nereikia eiti į kitas grupes ieškoti naujų minčių. Tai puiku, tačiau mes norėtume juos pamatyti dažniau, padedant kitiems visuomenininkams, išgirsti ko nors naujo iš jų. Dabar jie užsidarę savyje snaudžia. Blogai. Užmigs kurią dieną ir neatsikels. Gal manot, kad šie skundai be pagrindo? Taigi, neseniai Čikagoje buvo Lietuvių Studentų Sąjungos metinis suvažiavimas. Čia mūsų organizacija stipriai pasireiškė. Beveik visą sekretoriato darbą atliko at-kai; taip pat at-kai buvo dienos pirmininkais ir turėjo didelę garbę pristatyti paskaitininkus, kurie beveik visi buvo santariečiai. Taigi mes esame ideologinė organizacija. Po šio suvažiavimo pora kolegų iškėlė įdomų klausimą: ką atkai veikė santariečių suvažiavime?. Daug kas smerkia Santarą vien dėl to, kad tai liberalų organizacija, be ideologijos, tačiau pas juos visuomeniškumas ir tautiškumas klesti visoj garbėj. Netikit? Nueikit pasižiūrėti ir patys įsitikinsite. Jie dar vis kažko ieško, o mes jau viską turime ir galime ramiai snausti.

Visuomeniškumas platesnėj skalėj taip pat reiškia bendravimą, veikimą ir svetimtaučių tarpe. Čia trumpai noriu paminėti inteligentiškumą. Išmintis yra šviesa, nepripažįstanti prietarų tamsumo, siauraprotiškumo. Negalima smerkti viską svetimą kaip blogį, kurio reikia vengti, nes neviskas yra gėris, kas lietuviška.

Šiame krašte mūsų pareiga yra plėsti Lietuvą pažįstančių skaičių. To mes negalėsime atlikti, smerkdami visus, kurie nekalba lietuviškai ar su tokiais palaiko sąryšius. Malonu kartais grupėj lietuvių vėdinti senas mintis, tačiau retai ką nors naujo tokioj aplinkumoj sužinai. Jei lietuviai nori pasilikti šioj žemėj, reikia daugiau patraukti savon pusėn. Tai galima atlikti gerai atstovaujant savo tautą, kitiems apie ją pasakojant. Tai sunkus uždavinys, jei klausytojų nėra, bet mūsų ideologija ir principai nėra vaikų žaidimas, nežiūrint to, kad mes neretai stengiamės ją taip ir traktuoti.

Tai tokios mintys apie mūsų organizacijos kertinį akmenį — principus.

Dabar pagvildenkim organizacinę santvarką. Yra trys sąjungos: moksleivių, studentų ir sendraugių. Šios sąjungos tiesiasi per organizaciją lyg platus kelias. Pradžioje tas kelias susideda iš takelių: tai įvairios priežastys, dėl kurių žmonės įstojo į at-kus. Toliau viskas eina gan lygiai, tik tarp studentų ir sendraugių yra siaura, gili praraja, į kurią sukrinta vyresnieji studentai ir jaunesnieji sendraugiai. Šie jaučiasi per seni studentų eilėms, tačiau sendraugių sąjungos nariai jiems virš galvos; studentų temos jiems neaktualios, o sendraugių — neįdomios, pasenusios. Taigi, taip ir pranyksta daugiausia žadančios veikimui jėgos. Kaip šią padėtį tvarkyti? Įsteigti dar vieną sąjungą, arba skaldyti sendraugius į jaunesniuosius ir vyresniuosius?

Tai tokios pabiros mintys apie mūsų veikimą. Laikas pabusti, atnaujinti pirmykštę dvasią, kol dar galima. Vėliau gali būti per vėlu.

O. B. AUDRONĖ

KALĖDŲ VYGĖ

Pasupkite, Kalėdos,
Baltų balčiausią vygę,
Pasupkite, Kalėdos
Į žemę šią atvykę.

Čia tiek šalnų ir gruodo,
Čia tiek erškėčių styro —
Pasupkite lopšelyj
Ir dovanas su myru.

Ir džiaugsmą nemeluotą
Pasūpaukit atvykę
Ir žemėj ir danguose
Tą pačią baltą vygę.

ATSKLEISTA KNYGA

Juozas Girnius, **Tauta ir tautinė ištikimybė,** Į Laisvę Fondas: Chicago, 1961. 320 pp. $3.50.

Leisk pradėti recenziją nuo galo: raginu tave šią knygą įsigyti ir laikyti ją ant savo darbo stalo — tegu jos puslapiai pajuosta nuo dažno vartymo, nes jos viršeliai saugo didelį minties turtą.

Tebūna šios kelios skiltys tik judviejų — tavęs ir knygos — supažindinimas. Jei gali, knygą kuo greičiau perskaityk (būtų puikus projektas tarpsemestrinėm atostogom). Vasario mėnesio "Ateityje" bus platesnė knygos recenzija, gilesnis vertinimas, kurį patieks Kęstutis Skrupskelis.

Pažiūrėk į šią knygą, kuri pasirodė vasarai baigiantis. Nedidelė tai knyga, be pretenzijų. Viršelis margaspalvis, primena arlekino švarką. Jau pats viršelis sako, kad knygoje raudų nerasi. Atsiversk knygą, kad ir iš vidurio, ir pasigėrėk autoriaus stiliumi: sakiniai trumpi, mintis disciplinuota. Daug, daug valandų autorius turėjo praleisti kiekvieną sakinį blizgindamas, žodį žodžiui derindamas — o vis tai dėl tavęs, knygos skaitytojo. Žodis dr. Girniui yra aštrus instrumentas — knygos puslapiai tai ne akvarelė, kur spalvos viena su kita liejasi: tai tušo plunksna, piešinys, kur kelios linijos viską pasako.

Knyga nori, kad tu ją perskaitytum. Dėl to, kad ši knyga skiriasi nuo daugelio kitų rimtų knygų: ji ne tik svarsto, bet ir kviečia. Matai, knyga yra apie gyvybinį reikalą: ji nori apsvarstyti, ką reiškia priklausyti tautai, ką reiškia būti tautai ištikimu.

Ji nori, kad tu ne tik suprastum, bet ir apsispręstum. Jei tu nori žinoti, kodėl autorius knygą rašė, paskaityk pirmiausia paskutiniąją knygos dalį, prasidedančią su 279 puslapiu. Vokietis filosofas Friedrich Nietche yra pasakęs "Aš vertinu tik tas knygas, kurios krauju rašytos". Ši paskutinioji dalis yra krauju rašyta — čia išminties ieškotojas randa, kad neužtenka analizuoti — reikia išpažinti.

Knyga susideda iš keturių pagrindinių skyrių: A. Tauta, B. Tautinė ištikimybė svetur, C. Tautinės ištikimybės pagrindai, D. Rezistencinis tikėjimas kaip tautinės ištikimybės siela. Pirmajame skyriuje nagrinėjama tautos sąvoka: skiriama bendruomenės ir organizacijos pradai, ieškomas ryšys ir skirtumai tarp tautos ir valstybės.Autorius tikrina tautos "elementus" — bendrą kilmę, kalbą, gyvenimo būdą, istorinį likimą. Randama, kad šie elementai yra tik medžiaga, iš kurios tauta susiformuoja, gi tauta sukuria jos kultūrą — "Vidinė tautos vienybė remiasi jos kultūrine vienybe" (79 p.). Antrasis skyrius svarsto tautos ir krašto ryšį. Dr. Girnius čia pabrėžia tikrai gilią mintį, kad "palikti kraštą dar nereiškia palikti pačią tautą... Tautai priklausome pačia savo būtimi, o ne vieta, kurioj gyvename" (139 p.). Tame pačiame skyriuje parodoma, kad "tautinė išeivių bendruomenė yra tasai pavidalas, kuriuo išeiviai lieka savo tautoje ir jai gyvena" (166 p.). Čia aiški išvada — tautą randame žmonėse, ne žemėje. Išeivio tautinę gyvybę išlaiko ne kilmė, o sąmonė (176 p.), gi sąmonę budria išlaikyti yra skirta Lietuvių Bendruomenė, kuri yra "mūsų tautinės sąmonės ir tautinės valios išraiška organizaciniam pavidale" (169 p.).

Trečiajame skyriuje mąstomi tautinės ištikimybės pagrindai. Dr. Girnius kovoja su pavojinga iliuzija, kuri teigia, kad išeiviai yra tautos atplaiša, paskirti kultūriniam merdėjimui. Priešingai, "jie lygiai priklauso tautai, kaip ir tie, kurie gyvena jos krašte. ...esame reikalingi tautos, kaip ir tauta yra reikalinga mūsų" (205, 207 p.). Tautinė ištikimybė grindžiama ryšiu su tauta, savitarpe vienybe, gyva tautine kultūra ir tautinio paveldėjimo perdavimu jaunosioms kartoms. Didžiai svarbūs Girniaus žodžiai, kad savoji kultūra turi būti "viso pločio ir viso gylio: nuo pasakų iki aukštosios poezijos, nuo pramoginės muzikos ligi simfonijų, nuo poilsinės lektūros ligi filosofinių bei mokslinių studijų" (239 p.). "Gyventi lietuviškąja kultūra nereiškia tik joje užsiskleisti, nesidomint plačiu kultūriniu gyvenimu kraštuose, kuriuose įsikūrėme" (235 p.), tačiau maža išeivių bendruomenė įgalina didžios šalies kultūriniam gyvenimui neįmanomą intymumą: yra nesunku visiems dalyvauti visame išeivių kultūrinio gyvenimo plote (236 p.). Iš tikrųjų, kurio angliško ar vokiško kultūrinio žurnalo straipsnio autorius gali asmeniškai pažinti pusę savo straipsnio būsimų skaitytojų! Jei dažnai liūdime dėl mažo mūsų skaičiaus, turėtume nepamiršti ir mažumos vertingųjų pusių. Kaip tik mažumos kūrybinis vaidmuo pristatomas ketvirtojoje knygos dalyje "Mažumoj slypi mūsų viltis" (286 p.), nes mažumos nariui reikia būti savimi pačiu, bet kaip tik dėl to mažuma ir skatina individualybės plėtojimąsi bei kūrybinį reiškimąsi" (287 p.), Ketvirtasis knygos skyrius nebe analitinis, bet lyrinis, nes čia autorius kalba apie mus pačius, apie ištikimybę. Čia girdime sąskambių su Gabriel Marcel "Homo Viator", nes ir Girnius ir Marcel deda ištikimybę meilės pagrindan, gi ištikimybė grindžiama viltimi. "Vilties versmė yra ne tikrovė, o idealai" (295 p.). "Kas iš tiesų yra prasminga, lieka prasminga visam laikui. Todėl tikra viltis niekada nenuvilia" (296 p.).

Knygą skaitant man prieš akis iškyla šis vaizdas. Pora dienų prieš 1961 Naujuosius Metus, studentų ateitininkų ideologiniai kursai Chesterton, Ind. Artėja vakaras. Kursų dalyviai susėdę prie ilgo stalo. Paskaitą skaito dr. Girnius — kambary prieblanda, tik jo veidas apšviestas nuo šviesos, krintančios ant popierio lakštų. Paskaita — ta pačia tema kaip ir knyga. Jam nelengva šią paskaitą skaityti — jis dažnai susijaudina, žodžiai lyg per jėgą plėšiami — juo dalykas arčiau širdies, juo sunkiau apie jį kalbėti. Iš klausytojų tampa šešėliai, jo balsą palydi tik pravažiuojančių sunkvežimių ūžesys.

"Nėra meilės be ištikimybės, nes mylėti tai sutapti su tuo, kas mylima" (284 p.). Ši knyga nori, kad tu ją perskaitytum, nes ji nori sužinoti, ar ji tau parašyta.

Arūnas Liulevičius

PER PRIZMĘ

Rytiniame Amerikos pakraštyje, ypač vadinamoje Naujosios Anglijos teritorijoje, moksleivių ateitininkų padėtis apgailėtinoje būklėje. Pamažu pradeda mirti mūsų sąjudžio jauniausia šaka. Pavargo eilė darbuotojų, gi jų pavaduotojų neatsiranda. Ir taip kuopų prieauglis mažėja, pačios kuopos nyksta — dingsta iš mūsų organizacinės padangės. Jei praktiškais, konkrečiais faktoriais operuosime ,gal ryškiausiai tą parodys kad ir toks faktas. Praeitais metais Bostone kolonija į kaimynystėje (Kennebunk Port) įvykusią moksleivių ateitininkų stovyklą tesugebėjo nusiųsti grupelę jaunimo, kurios suskaičiavimui abiejų rankų pirštų pakanka. Tuo tarpu iš tos pačios vietovės į skautų stovyklą nuvyko regis dešimteriopai didesnė grupė. Atseit, yra jaunimo ir jį galima užimti, jam imponuoti, jį paveikti. Tačiau tam reikia pasišventimo ir darbo. Tam reikia ir globėjų kursų, apie kuriuos daug kas jau metų metai kalba, bet nieko niekas nedaro.

Kalbėjimo laikotarpis praėjo — mums reikia konkrečių darbų, Naujosios Federacijos vadovybės pirmuoju rūpesčiu turėtų būti šis kritiškas reikalas. Be moksleivių nebus nei sendraugių nei studentų. O laikas sparčiu tempu veikia mūsų nenaudai. Svarbu šį klausimą esmiškai pajudinti. Vienos, kitos adatos įleidimu ligonio sveikatos šiuo atveju nepataisysime. Reikia dabartinio moksleivio sielą, suprasti ir jai patarnauti, nes juk organizacija tėra tik priemonė. Ateitininkija — tai priemonė sielos ugdymui, gi matyt mes nepadedame jaunai sielai ugdytis, nes mūsų priemonė tos jaunos sielos nebesinaudoja. **Čia bene daugiausiai gali padėti tie, kurie šiandie su moksleivišku jaunimu dieną iš dienos susitinka — tai visas kadras ateitininkų mokytojų pelnančių savo kasdieninę duoną dėstydami gimnazijose ar pradžios mokyklose ištisus pulkus moksleivijos.** Reikia sąjungų vadovybėms juos įtraukti į tokio pobūdžio akciją ir ją esmiškai ir iki galo pravesti. Jau tik minutė iki dvyliktos teliko. Nepraleiskime tų paskutinių 60 sekundžių.

Truputį pavydas ima pasižvalgius po Australijos lietuvių padangę. Kai pas mus šiais laikais vis ryškiau juntama apatija, apmirimas, Australijos lietuvių tarpe šiandien verda gal net per smarki kova. Dėl tikėjimo — tautybės primato problemos ten aštriai susikibę katalikai su liberalinio nusiteikimo tautiečiais. Ne vienu atveju tos kovos pobūdis įgavo neleistinas formas, ir tų klaidų pasitaikė tiek pas vienus tiek pas kitus. Padėtis praeitų metų antroje pusėje tiek pablogėjo, kad Australijoje gyveną lietuviai kunigai rado reikalo specialiu atsišaukimu reaguoti į tas negeroves. Retai kur šiandien laisvame pasaulyje bandoma varžyti kunigo teises, tačiau įsismaginusi tautiečių dalis Australijoje ir šį momentą įvedė į tą idėjinę kovą. Liūdnas tas vaizdas; kartais supurtantis. Tačiau jis iš kitos pusės forsuoja būtinybę tuos klausimus pergalvoti, tas problemas spręsti ir turėti nusistatymą principinėje plotmėje visais šiais atžvilgiais. O visa tai reikalauja galvoti ir veikti. Mes gi Amerikos žemyne tokio akstino neturime. Ir ta prasme gaila ir šiek tiek pavydas ima. O juk ir mūsų tarpe tiek daug gilių idėjinių problemų, laukiančių atsakymo iš mūsų pačių.

Australijos lietuviams reikia ateitininkų pagalbos; gera būtų, kad čia gyveną ateitininkai pasektų tenykščias problemas ir padėtų ten gyvenantiems. Visoje šioje kovoje reikia daugiau meilės artimui, ir jeigu mes galėtumėme visus Australijos lietuvius tam nuteikti, būtų atsiektas milžiniškas laimėjimas.

Ateitininkuose labai vykusiai apleistas reikalas tai naujų narių verbavimas. Neteko šias eilutes rašančiam paskutinių 5 metų bėgyje patebėti bet kur konkrečiai išvystytą naujų narių verbavimo akciją. Visa tai palikta Dievo ir atsitiktinumo valiai. Bet juk ne tam Dievas mums suteike laisvą valią; reiktų šia privilegija mums patiems naudotis bei suteikti proga jaunam žmogui laisvai apsispręsti ar jis norėtų ateitininkijai priklausyti. Akcija reikalinga, nes mūsų narių skaičius nerodo augimo žymių. Jei prieš 5 - 7 metus studentų ateitininkų skaičius viršijo visas kitas akademines organizacijas, sudarydamas tarp 35 - 40% visos lietuviškos studentijos, tai šiandien skautai akademikai tvirtina turį skaitlingiausią organizaciją. Turbūt s utuo tvirtinimu reiktų sutikti, nes mūsų SAS rodos beturi vos 30 % studentijos. Be narių verbavimo nebus gausus mūsų prieauglis. Bet mums turbūt persunku šį klausimą pasvarstyti ir imtis rimto darbo?

Mūsų jaunime vis ryškiau pasireiškia faktas, kad berniukai labai pasyviai laikosi, kai tuo tarpu mergaitės adugiau linkusios į kraštutinumus. Ne paslaptis, kad jų didesnis skaičius išteka už svetimtaučių negu vyrai deva kitatautes. Tačiau lietuviškumo atžvilgiu mūsų mergaitės irgi dažnai kur kas daugiau susipratusios. Jei pasižiūrėsime į bet kurių jaunimo varžybų davinius (ar tai skaitymo, ar tai literatūros žinojimo ar bendro tautinio įvertinimo) mergaičių pavardės vyrauja labai ryškiai. Socialinių mokslų žinovams vertėtų šį klausimą rimčiau pasvarstyti ir jį plačiai visuomenei pristatyti. Toks Kultūros Kingresas galėtų būti tinkamas forumas šitokio pobūdžio studijos davinių paskelbimui. Gilesnis žvilgsnis gal suteiks ir metodinių išvadų, kurias bus galima panaudoti bandant didesnį berniukų skaičių aktyvion veiklon įtraukti. Nėra abejonės, kad tai įmanoma, tik tenka ir šiuo atveju padirbėti. Įdomu pastebėti, kad ankstyvesnėse stovyklose pasireiškusi kad ir neperdaug didelė mergaičių persvara praeitą vasarą pasikeitė. Beveik visose ateitininkų stovyklose dominavo vyriškasis elementas: visur jų buvo daugiau negu mergaičių.

Dar kartą norisi sugrįžti prie Sibiro maldaknygės. Kai pasiskaitai žmogus, kad Olandijoje jos išleista 400.000 egz. tai ir džiaugsmas ir gėda kartu apima. Didis malonumas žinoti, kad olandų kardinolas pats pasirūpino, kad ši maldaknygė būtų išleista olandiškai. Nėra abejonės, kad ji pasieks beveik kiekvieną katalikišką šeima tame krašte, nors ten gyvenančių lietuvių skaičius begaliniai mažas. Gi gėdytis tenka, kai pabandai pasvarstyti kiek tos maldaknygės angliškos laidos mes esame amerikiečių tarpe išplatinę. Esu linkęs manyti, kad čia esančių lietuvių ir išplatintų maldaknygių skaičius nesibalansuoja 1:1 santykiu. Abejoju ir tuo, kad kiekvienas ateitininkas savo amerikiečiui kaimynui bus išplatinęs — padovanojęs po vieną maldaknygę. Tam nei laiko nei noro neturime. Tai kitų, tik ne mano, darbas. Olandai mus vėl gražia pamoka mokina, bet abejotina ar mes išmoksime ir suprasime šio galingo ginklo vertę. O juk Vasario 16 d. proga tai geriausias būdas išaiškinti mūsų tautos tragediją; tuo labiau tai tinka kadangi ir maldaknygeje ta data atžymėta. Bet turbūt ir šį kartą paliksime šį darbą, kurį faktiškai privilegija turėtumeme laikyti, kitiems. Kam gi mums vargti juk sibiriokai pakankamai privargo...

Vytenis

ĮVYKIAI

ATEITININKŲ SENDRAUGIŲ SUVAŽIAVIMAS

Ateitininkai kūrimosi pradžioje augo ne tik Lietuvoje, bet ir užsieny, taip lygiai ir dabar plačiai reiškiasi įvairiuose kontinentuose. Naudinga buvo girdėti sendraugių suvažiavime, įvykusiame 1961 lapkr. 25 d. Jaunimo Centre, Chicagoje, kad sendraugiai niekada neturėjo taip daug narių (virš 1000) ir skyrių, kaip kelių paskutiniųjų metų bėgyje ir kad 1960 m. įvykę korespondenciniai centrinių organų rinkimai apjungė visų kontinentų sendraugius.

Vyskupui V. Brizgiui sukalbėjus invokaciją, ASS pirm dr. V. Manelis atidarė suvažiavimą. Prezidiumą sudarė: J. Mikaila (Detroit), A. Repšys, (Chicago), S. Stasienė (Cleveland), J. Jodelė (Los Angeles), dr. V. Vardys (Milwaukee). Pirmininkauti pradėjo inž J. Mikaila, Detroito sendr. pirmininkas ir 1961 m. sendr. stovyklos komendantas. Sekretoriate matėme: J. Lieponienę ir A. Šmulkštienę.

Priešpietinį posėdį užėmė svarūs pranešimai. ASS dvasios vadas kun. V. Bagdanavičius, M.I.C., giliai įžvelgė į religinę sritį, pažymėdamas klaidingą polinkį į mokslinį reliatyvizmą, nustumimą religinio gyvenimo tolimesnėn vieton, nuodėmių pripažinimą, tarpusavio santykių klausimą ir į reikalą aukos dvasios bei skaitymosi su bažnytine organizacija.

Dr. J. Meškauskas paskaitoje apie sendraugių veiklos galimumus plačiai lietė sendr. veiklos reikalingumą savo sąjungoje ir lietuviškoje bei aplinkos visuomenėje, o taip pat ir kovoje už Lietuvos laisvę. Moksleivių rėmimas ir jaunų akademikų į sąjungą bei veiklą jungimasis yra svarbus uždavinys. Sujungtas ir sutartinas veikimas atkus gali pakelti.

MAS C. V. nario referatas apie sendraugių vaidmenį moksl. at-kų veikime ir praktiškas dvasios vado kun. dr. I. Urbono papildymas priminė, kad sendraugiai turėtų daugiau padėti rėmėjų ir globėjų formoje moksleiviams.

Suvažiavimą pasveikino LRKSA pirm. L. Šimutis ir SAS pirm. St. Rudys. Pastarasis pageidavo padėti jiems suorganizuoti moksleivių globėjų kursus bei lituanistinių dalykų dėstymą.

Popietinis posėdis prasidėjo ASS įstatų pakeitimo referavimu. Pakeitimus paruošė dr. jur. Vl. Šimaitis ir adv. S. Balčiūnas, kuris ir referavo Be įvairių smulkesnių, buvo padaryta du esminiai pakeitimai. Pirmas. Pripažinta, kad Sąjungos Centro valdybai 2 metai yra per trumpi, ypač, kad korespondenciniai rinkimai atima daug laiko. Nuspręsta Sąjungos centrinius organus rinkti 3 metams. Antra, pripažinta, kad Sąjungos vyriausiasis organas yra suuvažiavimas, o vyriausiasis vadovaujamas organas yra Centro valdyba, Revizijos komisija nėra tolygus organas ir kai ji to siekia, organizacijose įsivyrauja nesusipratimai dėl kompetencijos. Suvažiavimas vertina Sąjungos ir Centro valdybos darbus. Revizijos komisija tikrina turtą, iždą ir atskaitomybę ir praneša suvažiavimui. Suvažiavimas siūlytus pakeitimus patvirtino ir įstatus priėmė.

Nuo 1957 m. suvažiavimo sendraugiai turėjo tris atskirus suvažiavimus dvejose vasaros stovyklose ir jubilėj. at-kų kongrese, kur svarstyta ir tarta įvairūs sendr. reikalai. Šiame suvažiavime centriniai organai padarė plačius veiklos pranešimus: ASS pirm. dr. V. Manelis, buv. pirm. K. Kleiva ir iždi. P. Starkienė. Iš pranešimų pamatėme, kad šiose srityse aktyviai dirbta: planuota ir organizuota sendr. veikla savoj Sąjungoj, už Sąjungos ribų aplinkumoje ir kovoje už Lietuvos laisvę; padaryta daug posėdžių ir išvystyti ryšiai su skyriais; suorganizuotas centrinis skyrius; įsteigta trys nauji skyriai; jaunieji akademikai imta jungti į sendraugius; išvystyta bendradarbiavimas su sąjungomis; išlaikytas "Iš At-kų Gyvenimo" skyrius; dėta pastangos turėti formalius suvažiavimus, nors skyrių valdybos yra nuomonės, kad dėl didelių nuotolių ir išlaidų dažnesni suvažiavimai neįmanomi; palaikyta ir remta "Pax Romana", mokant $100 kasmet mokesčių, gi min. Turauskas eilę metų buvo vyr. taryboj; daug prisidėta prie jubil. kongreso organizavimo; suorganizuota dvi stovyklos; pravesta korespondenciniai centrinių organų rinkimai visuose kontinentuose; svarstyta ir duota pagalba moksl. at-kams rėmėjais ir globėjais; išleista aplinkraščiai, statutai, susirašinėjimai su skyriais; suaktyvinta mokesčių rinkimas ir plačiai atstovauta visoje lietuviškoje veikloje. Bendrai, ASS Centro valdyba dirbo tvarkingą, organizuotą, sendraugiams ir laiko sąlygoms pritaikytą, darbą. Visų sendr. veikla reiškiasi per skyrius ir individus.

ASS Centro revizijos komisijos vardu pranešimą padarė pirm. P. Balčiūnas. Revizija rado tvarkoje veiklą ir iždą. Nei trūkumų, nei nenormalumų nėra.

Rezoliucijų komisiją sudarė: St. Rauckinas, E. Juknevičienė, J. Žilionis, Maldeikis, K. Pabedinskas, S. Barzdukas ir K. Ambrozaitis. Komisijos pasiūlytos rezoliucijos veiklos, santykių, moksleivių, vidaus nesklandumų šalinimo ir kitais klausimais buvo suvažiavimo priimtos.

Mandatų komisijos sąstate buvo: J. Sakas, I. Kazlauskas, Pr. Povilaitis ir S. Laniauskas. Komisija konstatavo, kad suvažiavime dalyvavo 59 atstovai ir atstovauta 17 skyrių. Suvažiavime dalyvavo vyresniųjų, vidutiniųjų ir jaunųjų sendraugių. Pav. Washintono skyrius abu įgaliojimus davė jauniems akademikams.

Suvažiavimas praėjo darbščioje dvasioje, kuri pasireiškė meile at-kų idealams ir idealizmu at-kų organizacijai.

Prie kavos puodelio, darbus baigiant, būrelyje atstovų vienas paklausė: ar sendraugiai galėtų visi ir daugiau veikti? Kitas teisingai atsakė: kiekviena organizacija turi neribotos veiklos galimybes, tik kažin ar galime reikalauti iš sendraugių, veikiančių idealistų, daugiau laiko ir jėgų, negu jie dabar pašvenčia; neturime viličių iš tų, kurie tik kalba. Dėkojame dirbantiems ir kviečiame kalbančius į Dievo palaimos reikalaujančią at-kų sendraugių veiklą.

Vt. -nas

DIDZIOJI BRITANIJA

Su Tavim visa Lietuva

Londone seniai bebuvo panašus subuvimas, į kurį susirinktų taip gausiai tautiečių, kaip į vietos ateitininkų draugovės surengtą Kristaus Karaliaus minėjimą. Svečių tarpe matėsi Lietuvos Pasiuntinybės Patarėjas Vincas Balickas, Naujosios Zelandijos lietuvių veikėjas dr. Antanas Butkus ir kt. Jau pati salė dail. Vinco Jokubaičio, mūsų nario, priežiūroje skoningai išpuošta džiugino akį.

Akademinį minėjimą atidarė dvasios vadas kun. S. Matulis, M.I.C., pasidžiaugdamas, jog karalių Karaliui Londono Lietuva šiemet pareiškia šlovę ne tik patraukliomis bažnytinėmis apeigomis, akademija, bet ir visa sparta spausdinamu plačiu „Kristaus gyvenimu", kurį kun. P. Dauknys, M.I.C. išvertė, o vietos tautiečiai tikrai skaitlingai iš anksto knygą užsisakė. Pristatydamas svečią iš Amerikos paskaitininką kun. dr. Feliksą Gurecką, minėjo jį esant aukštaitį nuo Šventosios krantų, bet buvusį „Žemaičių Prieteliaus" redaktorių, Čiurlionio ansamblio žymų rėmėją, labdaringų Lietuvos Dukterų organizatorių ir 1962 m. būsimą Čikagos De Paul universiteto profesorių. Dabar jis garsiajame Oxfordo universitete tam ruošiasi.

Paskaitininkas vaizdingai, giliai, bet visiems suprantamai kalbėjo apie Kristų Karalių ir žmogaus vertę, kuri pilnai išsiskleidžia tik Evangelijos spindulių atokaitoje.

Meninę dalį pravedė draugovės pirmininkas Stasys Kasparas, į sceną išvesdamas eilę naujų talentų.

Moksleivis Romas Kinka perteikė Bernardo Brazdžionio „Jėzaus gyvenimo" ciklo eilėraščius: Sekmadienis be Viešpaties ir Vasaros Kristus. Juos jis jau turi išvertęs į anglų kalbą. Jonas Parulis smuiku išpildė Gounod Sveika Marija. Pianu palydėjo stud. Antanas Parulis.

Teatro artistė Elena Pranckūnienė deklamavo B. Brazdžionio Kristaus pajieškojimą ir Onos B. Audronės Ryto maldą. Moksleivis Petrukas Parulis pianu atliko "Angelų harmoniją". Mažiausieji mokiniai Aušrelė Mamaitytė ir Petrukas Aleksandravičius sugiedojo specialiai šiai akademijai muziko Vinco Mamaičio parašytą kūrinį; O Karaliau visagali. Pianu lydėjo Rimutis Namajuška. Prieš šią ir kitas giesmes žodžius skaitė mūsų sekretorius anglas prof. Rapolas Sealey.

Vėl pasirodė J. Parulis ir smuiku išpildė Hendelio largo. Akompanavo V. Mamaitis. E. Pranckūnienė deklamacijas jautriai ir žaviai baigė B. Brazdžionio Atleisk man, Viešpatie ir Jono Aisčio Antai tenai. Pakilęs Lietuvių šv. Kazimiero bažnyčios choras, diriguojamas V. Mamaičio, darniai sugiedojo Juozo Gruodžio Tėve mūsų ir Alfonso Mikulskio O Dieve geriausias.

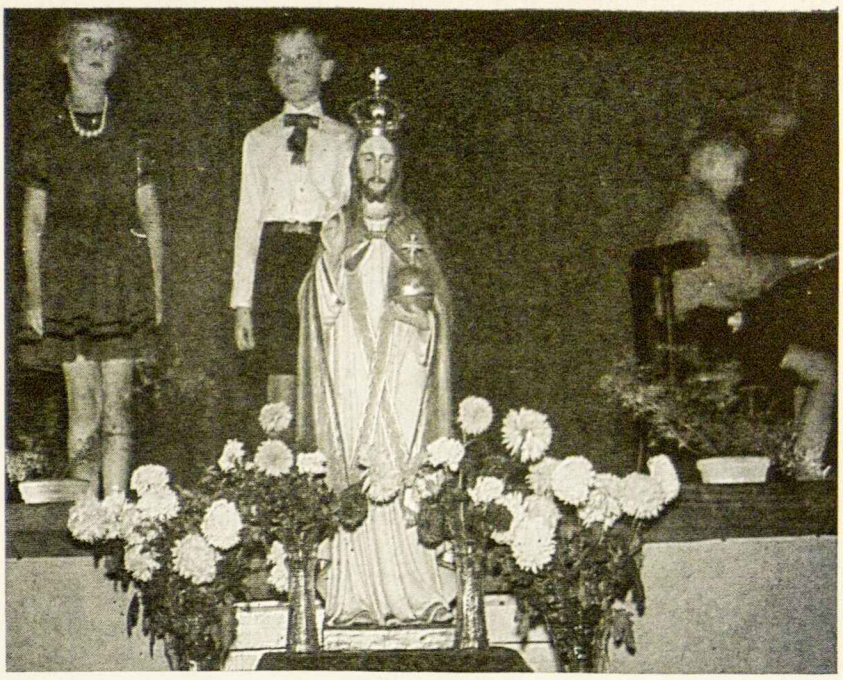

Londono (Didž. Britanija) jaunesnieji ateitininkai: Aušrelė Mamaitytė ir Petrukas Aleksandravičius gieda duetą, akompanuoja Rimutis Namajuška, Kristaus Karaliaus šventėje.

Į pabaigą klebonas Antanas Kazlauskas, M.I.C. tarė žodį apie Kristaus karališkojo sosto atsparą, viešos jam pagarbos reikalą, dėkojo akademijos rengėjams naujagimiams ateitininkams ir programos išpildytojams. Galiausiai tvirtai suskambėjo to paties choro giedamas Konrado Kavecko O Kristau, pasaulio valdove, himnas, kuris pirmą kartą nuaidėjo laisvoje Lietuvos padangėje 1934 m. tautinio Eucharistinio kongreso metu: "Su Tavim eina tautos gyventi, su Tavim eis visa Lietuva".

Apie 200 šventės dalyvių, patenkinti gaivia, turtinga, bet neperkrauta programa, skirstėsi. Girdėjosi šnektos, kad ateitininkai minėjimu užsirekomendavę labai gerai.

Temzės Banga

GRAND RAPIDS, MICHIGAN

Lapkričio 26 prof. Pakšto Moksleivių Ateitininkų kuopa suruošė dainų vakarą šv. Jurgio salėje, į kurį sutraukė nemažą skaičių svečių.

Vakarą atidarė kuopos pirm. Gražina Lukaševičiūtė, tardama keletą žodžių apie vakaro programėlę. Po to, vadovaujant Laimai Kušlikytei, iš jaunųjų moksleivių krūtinių suskambėjo šios dainelės: Supinsiu dainužę, Saulutė leidžias, Jauna sese, Kaip verkiančio smuiko ir Saulutė nusileido.

G. Lukaševičiūtė, Nijolė ir Zita Girginaitės padainavo Tėviškė ir Lapams krintant, muz. Dainavos pelės, žodžiai St. Garliausko, akompanavo N. Girginaitė. Ben Hur Marsas ir Waltz in G Flat... Chopin pianinu paskambino N. Girginaitė.

Jaunučiai pašoko Noriu miego, Gražus jaunimėlis ir Oi ievuže, ievuže. Paskui padainavo šias dainelės: Aš išėjau į girelę, Graži tėvynė mano, Ten, kur žaidžia Nemunėlis. Paruošė G. Lukaševičiūtė ir akompanavo Z. Girginaitė.

Moksleivės pašoko tautinį šokį Mikitienė, akordeonu grojo N. Girginaitė.

Po programos kuopos pirmininkė padėkojo visiems svečiams, gausiai atsilankiusiems į mūsu vakarą, ir visiems, kurie kuo nors prisidėjo prie jo suruošimo. Ypatingai nuoširdi padėka teko mūsų brangiosioms mamytėms, kurios prikepė gražių, įvairių ir skanių pyragų ir paruošė kavutę.

Visi vakaro dalyviai vaišinosi prie rudens paskutiniais rožių žiedais papuoštų stalų ir jaukioje aplinkoje besikalbėdami praleido kelias valandas.

Marytė Astraitė

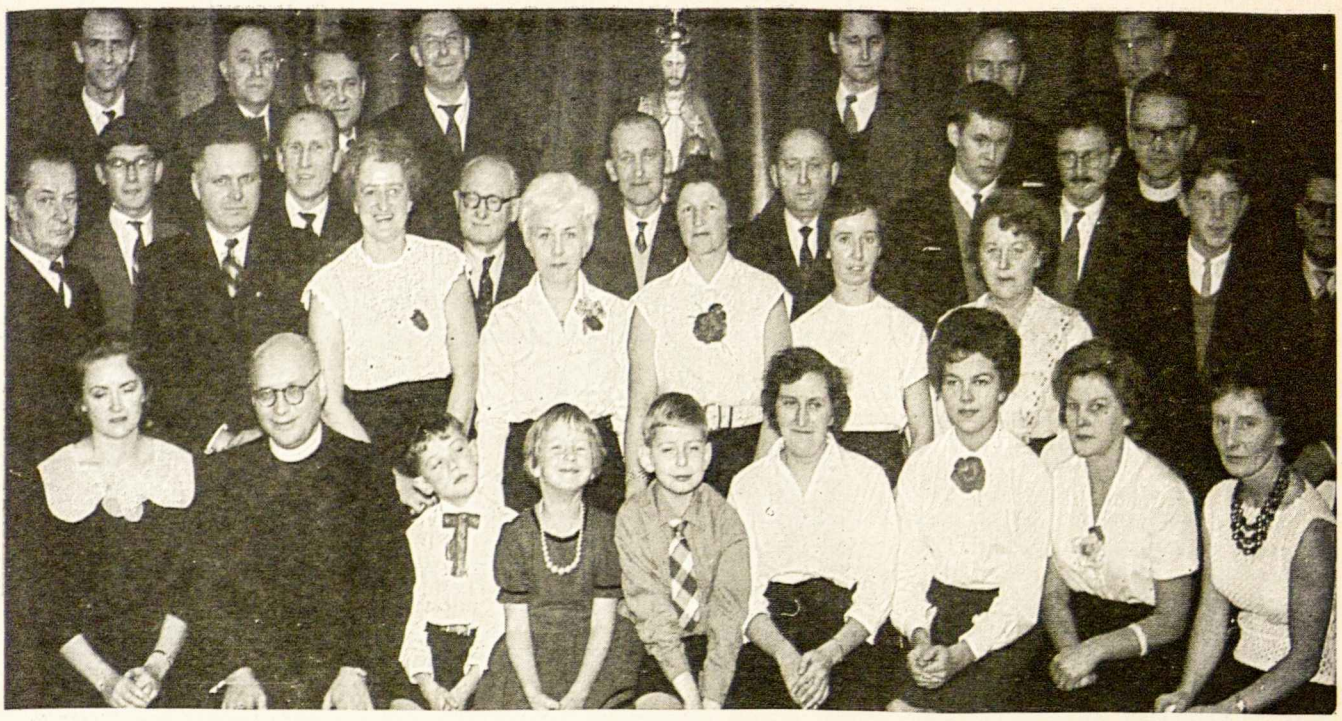

Pirma iš kairės sėdi E. Pranckūnienė, kun. dr. F. Gureckas, dešinėje ketvirtas prof. R. Sealey, R. Kinka, viršuje pirmas S. Kasparas, žemai antras P. Parulis. Kairėje stovi muz. V. Mamaitis, A. Parulis, V. Jokubaitis. Viršuje antra J. Parulis. Kiti — uolūs choristai ir at-kų dalis.

SAS DRAUGOVIŲ VALDYBŲ SUVAŽIAVIMAS

Ar tai buvo rimtas organizacinis suvažiavimas, ar tik draugiškas pasikalbėjimas tarp seniai nesimačiusių pažįstamų? Centro Valdyba, kaip šeimininkė, pradėjo dieną pavyzdingai. Visi, su dvasios vadu priešaky, pateikė savo pranešimus užsitarnaudami kuklių ovacijų. Pylė pipirų, kur jų reikėjo; negailėjo ir pagirti nuopelnų. Tačiau buvo matyt, kad kažko stigo. Nors aruodas buvo sklidinas, bet nebuvo pilnas. Jis buvo sklidinas gerų norų su žiupsneliu pastangų, bet jis nebuvo pilnas, nes jam trūko nuotaikos. Trūko tos dvasios, kuri nustato, ar ruošiamas įvykis pasiseks, ar išpildys savo paskirtį, ar ne. Visi dalyviai jautė pareigą. Bet kiek iš jų turėjo noro atvykti, jau nekalbant apie tuos, kurie neatvyko? Visi pildė savo pareigą. O kiek tai darė laisva valia, neraginami nei aplinkraščių, nei sąžinės?

SAS dvasios vadas kun. P. Celiešius atkreipė dėmesį į vasaros stovyklas ir sudarytą kelių žmonių blogą atspindį apie stovyklą apskritai. CV pirmininkas Stasys Rudys, kaip vyriausiasis vykdomojo organo atstovas, parodė didelius užsimojimus ateities planuose: ruošė ideologinius kursus bei rengiasi lankyti draugoves. Iždininkas taip pat atliko savo pareigą. Užsienio skyrius irgi pasirodė aktyviai veikiąs. Spaudos ir informacijos skyrius sekė su savo pranešimu.

Dabar prasidėjo farsas: draugovės darė savo pranešimus. Jeigu buvo kur anksčiau minėtas žiupsnelis pastangų, tai tik ne čia. Nesimatė perdaug net gerų norų. Kitos draugovės net nesiteikė atsiųsti savo atstovų. Gal joms reiktų tos stovyklinės išminties druskos? Apie pavyzdingumą tai nėra ko nei kalbėti.

Tačiau neilgai teko linksmintis. Surimtėjo šiek tiek suvažiavimo dalyviai ir prasidėjo būrelių diskusijos. Ar diskutavo nuoširdžiai, ar tik dėl diskusijų, sunku pasakyti. Tačiau čia prasiskverbė lyg iš žemės po didelės šalnos pirmieji idėjų žiedai.

Pasiskirstę į du būrelius, kiekvienas karžygiškai stojo kovon, gindamas savo nuomonę. Pirmoji nuomonė buvo: Sąjungos ateitis. Diskusijas pravedė Rimas Rudys ir Egidijus Užgiris. Gyvai, naudingai, tam, kuris klausėsi, praėjo ši tema.

Pasistiprinę griebė antrą temą už kalnieriaus: Draugovės valdybos vieta sąjungoje. Šias diskusijas pravedė Auksė Liulevičiūtė ir Jonas Meškauskas. Nuodugniai išnagrinėti šią temą reiktų daugiau laiko negu buvo skirta. Tačiau čia buvo matyti ne vien gerų norų, bet ir gerokai pastangų.

Dalyvis

PAS LIPNIŪNIEČIUS

1961 m. gruodžio 17 d. Kalėdų Senis atkeliavo iš Šiaurės Ašigalio pasveikint jo mylimiausios kuopos narius — Čikagos lipniūniečius. Atkeliavęs į Jaunimo Centrą, jis rado narius linksmai jo belaukiančius. Kai jis įžengė į kambarį, lipniūniečiai sušuko tris kartus „valio". Šis šūkis jam patiko, kadangi jis nusišypsojo nuo ausies iki ausies. O kai jo akys nukrypo ant gražios lietuviškai papuoštos eglutės ir išsišiepusių veidų, jis jautės kaip namie. Pasveikinęs visus atsilankiusius, jis nuėjo atsisėsti prie eglaitės. Tada prasidėjo jo problemos. Kadangi jis buvo ne ‚plonas", praėjo kelios minutės kol jis patogiai atsisėdo. Atsisėdęs jis pradėjo dalinti atvežtas dovanėles. Šiuo metu, dvasios vadas, kun. Raibužis, turėjo atsisėsti Seniui ant kelių, ir tik tada gavo dovaną. Narys Jonas Starkus buvo pramintas kuopos „pipiriuku" Arūnas Blinstrubas buvo pavadintas lipniūniečių „kazinovu". Teresei Prunskytei buvo įsakyta padainuoti "I loff you", o Alvydui Bičiūnui teko šokti "twist". Juditai Praninskaitei buvo įsakyta padainuoti gražią lietuvišką dainelę, ir Vaciui Šauliui buvo patarta mergaičių nebijoti. Kai Senio įsakymai buvo įvykdyti ir veidai buvo užtenkamai paraudę, tik tada jis įteikė dovanas nariams. Kalėdų Senis, apdovanojęs kiekvieną lipniū-

nietį ir svečią, atsisveikino. Tada matėm jį su rogutėmis skrendant Šiaurėn. O mes visi išsiskirstėme linkėdami draugams linksmų švenčių, ir nutarėme kitais metais vėl jo laukti čia, Jaunimo Centre.

Jūratė Barzdukaitė

PHILADELPHIJA

Studentų At-kų Draugove

Sausio 13, 1962 įvyko Philadelphijos Studentų At-kų Draugovės Susirinkimas, į kurį atsilankė gan maža grupė narių.

Susirinkime buvo pristatytas oficialus atsisakymas Draugovės Pirmininko, Algio Vasio, iš savo pareigų, kuris persvarstęs Draugovės padėtį, nutarė kad jo darbas negali būti produktyvus, nei naudingas Draugovei. Likę Valdybos nariai, Kol. Alfonsas Karaška, ir Kol. Roma Puodžiūnaitė, apsiėmė pasidalyti pareigomis. Tad naujas Draugovės Pirmininkas ir Iždininkas yra, Adolfas Karaška, ir Sekretorė, R. Puodžiūnaitė.

Yra labai galia, ir kartu skaudu, kad Philadelphijos vyresnieji Studentai Ateitininkai nereiškia jokio intereso Draugovės veikloje. Pažiūrint į dabartinę padėtį, atrodo, kad bus labai sunku, ir gal neįmanoma, išlaikyti Draugovę Philadelphijoje.

Sekantis susirinkimas bus sušauktas sausio 29, 6 val. vakare, kartu su Centro Valdybos nariais, kur bus nuspręsta Draugovės ateitis.

Amor

„... ir dar atnešk man traukinuką ir lėktuvą ir saldainuką..."
Foto: Zita Acalinaitė

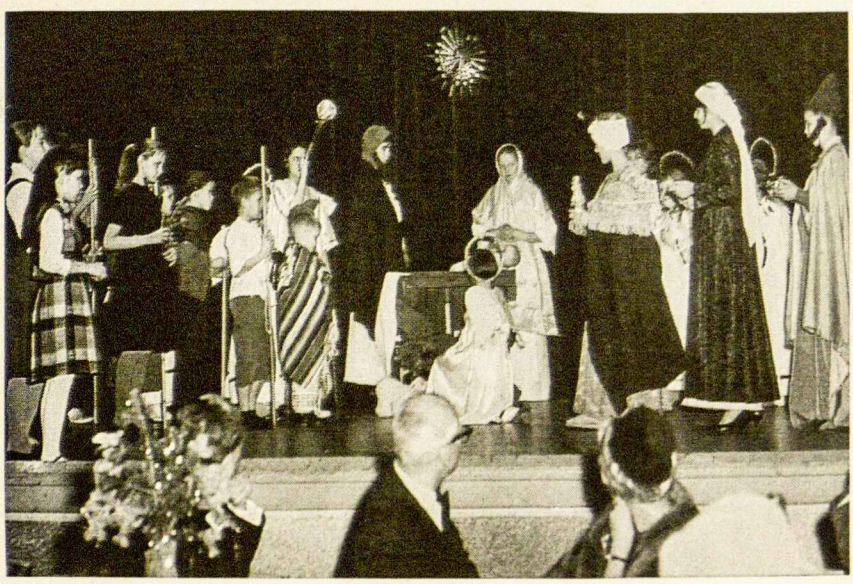

Moksleivių ateitininkų M. Pečkauskaitės kuopa Brooklyne, N. Y., gruodžio 24 po 11 val. mišių turėjo komunijos pusryčius. Po kun. A. Račkausko maldos moksleiviai ateitininkai sėdosi prie šventiškai paruošto stalo. Pusryčių metu kalbėjo MA globos komiteto pirm. P. Ąžuolas, M. Pečkauskaitės kuopos pirm. V. Radzivanas, vyčių atstovas Eug. Marcis, ateitininkų sendraugių s-gos atstovas A. Vedeckas ir M. Galdikienė. Po pusryčių moksleiviai ateitininkai padeklamavo kalėdinių eilėraščių ir išpildė M. Navickienės ir J. Gerdvilienės paruoštą montažą. Kalėdines giesmes gražiai pagiedojo MA kuopa, paruošta kun. J. Pakalniškio. Foto: V. Maželio

NEW YORK

Marijos Pečkauskaitės moksl. Atkų kuopa New Yorke kaip kasmet, taip ir šiemet sukvietė visus apylinkės ateitininkus — sendraugius, studentus ir moksleivius — į bendrus pusryčius prieš Kalėdas. Štai gruodžio mėn 24 d. per 11 val. mišias Apreiškimo parapijos bažnyčioje visi bendrai priėmė Šv. komuniją, o po to parapijos salėje buvo suruošti bendri pusryčiai. Moksleivių mergai-

STOVYKLA

1. Ar sniego pusnys žemę kloja,
   O tu stovykla, mylimoji,
   Kokia tu „šilta" ir graži..

2. Čia viską mes jau gerai pažįstam,
   Ar siautėja pūga baisi,
   Namus ir Sargį, ir vaikus,
   Nerūpestingoje vaikystėj,
   Čionai mes mušėm šikšnosparnius.

3. Atėjo laikas žiemos sportui ir
   žaidimams,
   Išėjo į lauką visas ateitininkų
   jaunimas,
   Tada Jonukas turėjo šluostyt
   akinius,
   O vargšas Ramūnas prarasti
   kaliošus.

4. Sniego gniūžtės lakiojo į visus,
   Oi, kaip buvo žaisti smagu,
   Ir kažkodėl jaunuolis Margis
   Tapo žilu seneliu?

5. Bet visas linksmumas turi
   pasibaigti,
   Laikas palikti šią „šiltą" stovyklą,
   Čemodanus reikia nešti,
   Ir atgal važiuoti, iš kur atvykom.

Virginija Vaičaitytė

Atsiminimas

Spėkit ką? Šiandien aš pirmą sykį pabandysiu smagų sportą slidinėjimą. Negaliu laukti!.. Užsimovus didžiulius botus — "Ski boots" —, neždama plonytes bet ilgas lazdas rankoje ir vargų varge pusiausyros bestovėdama ant dviejų pailgų lentelių — slidžių, aš stoviu Union Pier Gintaro "Alpių" viršunėje ir žvelgiu į platų vaizdą prieš mane. Greit aš leisiuosi šiuo kalnu žemyn per vingiuota posūkį, per baltutį sniegą ir gelsvą smėlį, ir jai dar šie gamtos pavojai neperblokš manęs tiesiai į Lake Michigan...

Nedrąsu — tie pagaliai ant kojų ilgi ir mėgsta painiotis. Kažin ar suvaldysiu juos. Bet kadangi yra kitų ateitininkų čia žiemos kursuose — stovykloj, kurie nori šitą sportą išmėginti, aš pasiryžtu nedelsti ir leisti kalnų pražūčio link. Pasistumiu su pagaliais, ir kaip paukštis aš lekiu visu greičiu žemyn. Vėjas švilpia ausyse, sniegas duoda tiesiai į akis, bet tas manęs nevargina. Taip puiku — toks malonumas skristi per šias baltumas, jaustis lengva ir gracinga... Bet kas čia? Ogi netikėtas sniego pūstas! Aš pametu visą kontrolę, mano slidės susikryžuoja ir aš visu smarkumu griūvu ant smėlio.

Mano liūdna pasaka gali čia baigtis. Bet, jei jūs norit, pasakysiu paslaptį — parašiau mamai laišką. Taip! Ir jei norit žinot ką rašiau jai — skaitykite patys.

"Mama,

Prašau tuč tuojau mane iš čia išvežti, mano akis juoda, koja prakirsta, šonas skauda... Deja, pasakyk ciociai tas slidinėjimas man nepatinka — toks vaikiškas, lengvas ir neįdomus sportas.

Kodėl man viskas skauda. Nukritau laiptais eidama paskaitos klausyti.

Tavo dukrelė,

D. B.

čių padaryti iš šiaudelių papuošalai puošė ant stalų sustatytas eglutes. Pusryčiai pradėti malda, kurią sukalbėjo kun. A. Račkauskas. Moksl. kuopos pirmininkas V. Dadzivanas padėkojo susirinkusiems ateitininkams, N. Y. Vyčiams ir kitiems svečiams, kad esant tą dieną blogam orui, taip gausiai dalyvavo. Taip pat padėkojo kuopos Tėvų Ko-tui už pusryčių ir programos paruošimą. Toliau pirm. V. Radzivanas kreipėsi į sendraugius, kad prirašytų savo vaikus į moksl. at-kų kuopą. Be to. pirmininkas priminė, kad tą dieną kaip tik suėjo lygiai 30 metų nuo mirties kun. Jurgio Tilvyčio - Žalvarnio, ateitininkų himno autorius, ir paprašė autoriaus pagerbimui sugiedoti At-kų himną.

Po to kalbėjo sendr. vald. narys p. Vedeckas, kuri satkreipė dėmesį į kuopos pirmininko prašymą ir žadėjo susirūpinti dėl naujų narių verbavimo. Vyčių pirm. E. Marcis padėkojo moksleiviams už kvietimą dalyvauti pusryčiuose ir palinkėjo moksleiviams sekmės tolimesnėj jų veikloj. Nenuilstamoji visuomenininkė ir veteranė ateitininkė p. M. Gal-

dikienė prabilo į moksleivius jautriais žodžiais, kad taip gražiai moksleiviai moka suburti visus ateitininkus prie bendro stalo. Priminė, kad ir pirmam ateitininkų judėjimui daugiausiai davė pradžią katalikiškojo jaunimo susiorganizavimas. Palinkėjo ir toliau taip gražiai dirbti ateitininkų vardu.

Meninę kalėdinę programą atliko patys moksl. ateitininkai, atlikdami J. Gerdvilienės surežisuotą montažą "Prakartėlę". Prieš scenai atsidarant eilėraščius pasakė A. Pranckevičiūtė, K. Baltrušaitytė ir R. Navickaitė, kuri atvaizdavo pavergtą Lietuvą retežiu surakintom rankom. Užuolaidai atsidarant pasigirdo smuiko (V. Gerdvilis) ir pianino (V. Radzivanas) garsai: Tyli naktis, šventa naktis... Scenoje prakartėlė su šv. šeimynėle, angelai, piemenys, vaikai, Trys Karaliai — visi atatinkamuose rūbuose iš eilės tvarkingai pasirodė scenoje. Vaidino: šv. Juozapas — P. Ąžuolas; Šv. Motina — D. Margaitytė; angelai — M. Ąžuolaitė, M. Bačanskaitė, D. Gražiūnaitė, G. Kregždytė, R. Kregždytė ir R. Vainiutė; Piemenys — J. Adomavičius, P. Baltrušaitis, R. Ignaitis, V. Navickas, A. Norvila ir J. Vainius; Trys Karaliai — E. Ąžuolas, V. Gerdvilytė ir L. Minkūnaitė; vaikai — K. Baltrušaitytė, B. Barauskaitė, A. Kregždytė, R. Navickaitė ir P. Sandanavičius. Montažą skaitė M. Sandanavičiūtė. Prie pakartėlės padeklamavo ir pagiedojo kalėdinių giesmių, jiems pianu pritarė kuopos Dvasios vadovas kun. J. Pakalniškis, kuris ir visą šios dienos šventę užbaigė malda.

Prie programos paruošimo įdėjo daug darbo vyr. moksl. globėja J. Gerdvilienė ir Tėvų K-to kult. parengimų vadovė M. Navickienė. Be to, pačios mamytės daug pasidarbavo prie pasiūvimo scenai rūbų ir daug padėjo prie pusryčių stalo.

K. P. V.

ALVYDUI BIČIŪNUI, JO MAMYTEI, BROLIUKAMS IR

SESUTĖMS,

JŲ TĖVELIUI MIRUS,

REIŠKIAME NUOŠIRDŽIĄ UŽUOJAUTĄ.

Administracijos pranešimai

Mieli Skaitytojai,

Norisi išreikšti Jums visiems padėką už Jūsų malonius laiškus, kuriais Jūs rodote entuziastišką pritarimą, stengtis išlaikyti "Ateitį", paspaskutiniųjų, pasirodžiusių numerių aukštumoje. „Ateities" redakcijai ir administracijai tai yra gražus padrąsinimas ir moralinė parama. Džiaugiamės, kad "Ateitis" pasiekia ne tik Jūsų namus, bet yra Jūsų skaitoma ir jos reikšmė vertinama. Stengsimės Jūsų neapvilti.

Tiesa, įvesti patobulinimai, kaip tai puslapių skaičiaus ir iliustracijų padidinimas, "Ateities" leidimo išlaidas gerokai pakėlė. Vien redakcijos ir administracijos pastangų išsilaikyti šiame lygyje neužteks ir todėl kreipiamės į Jus visus prašydami paramos. Kiekviena nauja prenumerata, kiekvienas "Ateičiai" paaukotas centas prisidės prie šio visų mūsų didelio uždavinio vesti "Ateitį" tobulėjimo linkme. Jos pagelba ne vienas jaunuolis bus išlaikytas lietuviškumo kelyje ir paruoštas džiaugtis savo tėvų gimtuoju žodžiu.

"Ateičiai" paremti aukojo:

Prašo pavardės neskelbti	$70.00
Jub. Kongreso likutis	40.00
"Ateities" Klubas Clevelande	15.00
Kun. V. Dabušis	15.00
Aušra Barzdukaitė	5.00
Kun. A. Račkauskas	5.00
D. Treigytė	5.00
Kun. V. Memėnas	3.00
Dr. V. Vygantas	3.00
Kun. J. Vėlutis	2.00
Kun. B. Kardas	1.50
K. Barzdukas	1.00

Garbės prenumeratas prisiuntė:

Vysk. V. Brizgys, Kun. V. Cukuras, Kun. V. Dabušis, Pr. Grušas, Kun. V. Karalevičius, Dr. J. J. Karvelis, A. Liulevičiūtė, Dr. A. Liulevičius, Prof. V. Manelis, B. Miniataitė, Sir F. Palubinskai, Kun. J. Panavas, R. P. Pauliukonis, J. Pikturna, Kun. A. Račkauskas, Dr. A. Razma, Kun. dr. K. Širvaitis, Kun. Z. A. Smilga, Jonas Šoliūnas, Petras Spetyla, Kun. J. Tautkus, Adomas Viliušis, Prof. B. Vitkus.

Ateitis nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams ir garbės prenumeratoriams.

ALp(LKA)1786
1962, Nr.1

90.725,74